

Finansijski izvještaji za godinu koja se završava 31. decembra 2022. godine i Izvještaj nezavisnog revizora

Željeznice Republike Srpske a.d. Doboj

SADRŽAJ

Izvještaj nezavisnog revizora	3
Bilans uspjeha za period 01.01 - 31.12.2022. godine	7
Bilans stanja na dan 31.12.2022. godine	8
Izvještaj o tokovima gotovine za period 01.01 - 31.12.2022. godine	9
Izvještaj o promjenama u kapitalu za period 01.01- 31.12.2022. godine	10
1. Osnovni podaci o društvu	11
2. Osnove za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvještaja	12
3. Pregled značajnih računovodstvenih politika	17
4. Značajne računovodstvene procjene	22
5. Prihodi od pruženih usluga	24
6. Ostali poslovni prihodi	24
7. Troškovi materijala	25
8. Troškovi goriva i energije	25
9. Troškovi plate, naknade plate i ostalih ličnih rashoda	26
10. Troškovi proizvodnih usluge	27
11. Troškovi amortizacije i rezervisanja	28
12. Nematerijalni troškovi	28
13. Troškovi poreza	29
14. Troškovi doprinosa	29
15. Finansijski prihodi	29
16. Finansijski rashodi	30
17. Ostali prihodi	30
18. Ostali rashodi i gubici	31
19. Prihodi od uskladivanja vrijednosti imovine	31
20. Prihodi po osnovu promjene računovodstvenih politika i ispravke grešaka iz ranijih godina	31
21. Rashodi po osnovu promjene računovodstvenih politika i ispravke grešaka iz ranijih godina	32
22. Porez na dobit	32
23. Zarada po akciji	32
24. Nekretnine, postrojenja i oprema	33
25. Investicione nekretnine	34
26. Zalihe i dalji avansi	35
27. Kratkoročna potraživanja	37
28. Kratkoročni finansijski plasmani	38
29. Gotovina i gotovinski ekvivalenti	38
30. Kratkoročna razgraničenja	39
31. Kapital	39
32. Dugoročna rezervisanja	40
33. Dugoročni krediti	41
34. Razgraničeni prihodi i primljene donacije	42
35. Kratkoročne finansijske obaveze	43
36. Obaveze iz poslovanja	44
37. Obaveze za plate i naknade plate	44
38. Ostale obaveze	45

39.	Porez na dodatu vrijednost	45
40.	Obaveze za ostale poreze, doprinose i druge dažbine	45
41.	Kratkoročna razgraničenja	46
42.	Vanbilančna evidencija	46
43.	Transakcije sa povezanim licima	47
44.	Upravljanje finansijskim rizicima	47
45.	Potencijalne obaveze	49
46.	Dogadjaji nakon dатума izvještavanja	49
47.	Usaglašavanje potraživanja i obaveza	49

Grant Thornton

Izvještaj nezavisnog revizora

Grant Thornton d.o.o. Banja Luka
Vaso Pešića 2/I
78 000 Banja Luka
Republika Srpska
Bosna i Hercegovina

T +387 51 211 509; +387 51 211 294
F +387 51 211 501
E office@ba.gt.com
www.grantthornton.ba

Upravi i vlasnicima Željeznice Republike Srpske a.d. Doboj

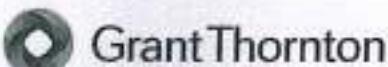
Mišljenje s rezervom

Obavili smo reviziju finansijskih izvještaja Željeznice Republike Srpske a.d. Doboj (u daljem tekstu "Društvo"), koji obuhvataju bilans stanja na dan 31. decembra 2022. godine, bilans uspjeha, izvještaj o promjenama na kapitalu, izvještaj o tokovima gotovine za godinu koja se završila na taj dan i napomena uz finansijske izvještaje koje uključuju pregled značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, osim za efekte pitanja opisanih u našem izvještaju u dijelu Osnova za mišljenje sa rezervom, priloženi finansijski izvještaji prikazuju istinito i objektivno u svim materijalno značajnim aspektima, finansijski položaj Društva na dan 31. decembra 2022. godine, rezultate njegovog poslovanja i tokove gotovine za godinu koja je završila na taj dan, u skladu s računovodstvenim propisima važećim u Republici Srbiji.

Osnova za mišljenje sa rezervom

- Kao što je objelodanjeno u napomeni 24 uz priložene finansijske izvještaje, nekretnine, postrojenja i oprema iskazani su na dan 31. decembra 2022. godine u iznosu od 395.992.568 KM i vrednuju se po modelu revalorizacije, kako je objelodanjeno u napomeni 2 uz finansijske izvještaje. Društvo je na dan 31. decembra 2021. godine angažovalo eksternog procjenitelja da izvrši procjenu nekretrina, postrojenja i oprema, međutim do dana sastavljanja finansijskih izvještaja Društvo nije evidentiralo efekte procjene u svojim evidencijama. U vezi sa navedenim, i provedenih ostalih alternativnih postupaka, nismo mogli potvrditi gore iskazanu vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme, kao ni uticaj efekata procjene na finansijske izvještaje Društva da je je procjena evidentirana.
- Kao što je navedeno u napomeni 26 uz priložene finansijske izvještaje, zalihe i dati avansi na dan 31. decembra 2022. godine iskazani su u iznosu od 32.439.369 KM. Revizorskim postupcima utvrđeno je da predmetne zalihe imaju izuzetno nizak koeficijent obrta. Društvo nije vršilo vrednovanje, odnosno uskladivanje vrijednosti zaliha u skladu sa paragrafom 9 MRS 2 – Zalihe i u skladu sa napomenom 3 uz priložene finansijske izvještaje. Na osnovu raspoložive dokumentacije i evidencija sa kojima Društvo raspolaze nismo mogli da potvrdimo iskazanu vrijednost zaliha materijala, i datih avansa, niti da utvrdimo potencijalne efekte uskladivanja vrijednosti zaliha na finansijski rezultat Društva za 2022. godinu.
- Društvo nije objavilo izvještavanje po segmentima u skladu sa Međunarodnim standardom finansijskog izvještavanja 8 "Operativni segmenti".

Obavili smo reviziju u skladu sa Međunarodnim revizijskim standardima. Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljno opisane u našem izvještaju u odjeljku Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvještaja. Nezavisni smo u odnosu na Društvo u skladu sa Kodeksom etike za profesionalne računovođe Odbora za međunarodne standarde etike za računovođe (IESBA), i ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti u skladu s IESBA Kodeksom. Uvjereni smo da su revizorski dokazi koje smo prikupili dostačni i primjereni kao osnova za izražavanje našeg mišljenja sa rezervom.

Značajna neizvjesnost u vezi s vremenski neograničenim poslovanjem

Skrećemo pažnju na sljedeće:

Na dan 31. decembra 2022. godine, kratkoročne obaveze su veće od tekuće imovine Društva za 199.314.707 KM. Ova činjenica ukazuje na postojanje značajne neizvjesnosti koja može da izazove sumnju u odnosu na sposobnost Društva da izmiruje redovno obaveze i da posluje po načelu stalnosti poslovanja.

S obzirom na gore pomenuto, Uprava Društva je, zajedno sa nadležnim ministarstvima, pokrenula niz aktivnosti koje bi u konačnici trebalo da dovedu do restrukturiranja Željeznica RS u održiv privredni sistem. Rješenjem Okružnog privrednog suda Doboj broj 60/0 St 029351/20 Res od 31. decembra 2020. godine je prihvaćen Plan finansijskog i operativnog restrukturisanja Željeznica Republike Srpske, po osnovu koga će sve obaveze po osnovu inostranih kredita (sem kredita Svjetske banke) biti konvertovane u kapital, a Vlada RS će nastaviti da otplaćuje sve nedospjele obaveze po međunarodnim kreditima. Uprava Društva smatra da će organi upravljanja zajedno sa vlasnicima preduzeti neophodne aktivnosti u cilju pribavljanja sredstava koja su potrebna da bi se omogućilo Željeznicama Republike Srpske a.d. Doboj da nastavi kontinuirano sa poslovanjem (za više informacija pogledati napomenu broj 2).

Naše mišljenje nije dalje modifikovano u vezi sa gore navedenim pitanjima.

Isticanje pitanja

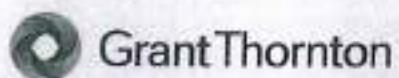
Skrećemo pažnju na sljedeće

U skladu sa informacijama objelodanjenim u napomeni 2, u toku je upis željezničke infrastrukture na Republiku Srpsku, saglasno članu 6. Zakona o Željeznicama RS (Sl. Glasnik br.19/17), kojim je propisano da se željeznička infrastruktura upisuje u javne evidencije o nepokretnostima u svojinu i posjed Republike Srpske. U pojedinim opština izvršen je upis zemljišta cijelokupne željezničke infrastrukture na Republiku Srpsku, dok su u pojedinim opština postupci u toku.

Naše mišljenje nije dalje modifikovano u vezi sa gore navedenim pitanjima.

Ključna pitanja revizije

Osim pitanja opisanih u dijelu izvještaja Osnova za mišljenje sa rezervom, utvrdili smo da nema drugih ključnih pitanja revizije za saopštavanje u našem izvještaju nezavisnog revizora

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Rukovodstvo Društva je odgovorno za sastavljanje i fer prikazivanje finansijskih izvještaja u skladu sa računovodstvenim propisima važećim u Republici Srpskoj kao i za takve interne kontrole za koje Rukovodstvo Društva utvrdi da su neophodne i koje omogućavaju sastavljanje finansijskih izvještaja koji ne sadrže pogrešne informacije od materijalnog značaja, nastale uslijed pronevjere ili greške.

U sastavljanju finansijskih izvještaja, Rukovodstvo Društva je odgovorno za procjenjivanje sposobnosti Društva da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju i objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezanih s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja.

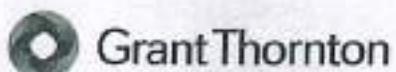
Lica ovlašćena za upravljanje odgovorna su za nadzor nad procesom finansijskog izvještavanja Društva.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li finansijski izvještaji, kao cjelina, bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prevare ili pogreške i izdati revizorov izvještaj koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je viši nivo uvjerenje, ali nije garancija da će revizija u skladu sa Međunarodnim standardima revizije uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prevare ili pogreške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili u zbiru, utiču na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovu tih finansijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu s MRevS-ima, stvaramo profesionalne prosudbe i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi takođe:

- prepoznajemo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikaza finansijskih izvještaja, zbog prevare ili pogreške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikaza nastalog uslijed prevare je veći od rizika nastalog uslijed pogreške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorene, namjerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaoblilaženje internih kontrola;
- stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Društva;
- ocjenjujemo primjerenošć korištenih računovodstvenih politika, razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorila Uprava;
- zaključujemo o primjerenošći konštenja računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja i, temeljno na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Društva da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju. Ako zaključimo da postoji značajna netvrdnost, od nas se zahtjeva da skrenemo pažnju u našem revizorskem izvještaju na povezane objave u finansijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modifikujemo naše mišljenje. Naši zaključci se temelje na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma našeg revizorskog izvještaja. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu uzrokovati da Društvo prekine s nastavljanjem poslovanja po vremenski neograničenom poslovanju;

- ocjenjujemo ukupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijski izvještaji, osnovne transakcije i događaje na način kojim se postiže fer prezentacija

Mi komuniciramo sa onima koji su zaduženi za upravljanje u vezi s, između ostalih pitanja, planiranim obimom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i sve značajne nedostatke u internim kontrolama koji su otkriveni tokom naše revizije.

Takođe, dostavljamo rukovodstvu Društva izjavu da smo usklađeni sa relevantnim etičkim zahtjevima u pogledu nezavisnosti i da ćemo ih obavijestiti o svim odnosima i ostalim pitanjima za koje se može razumno prepostaviti da utiču na našu nezavisnost, i gdje je to moguće, o povezanim mjerama zaštite.

Od pitanja koja su saopštena rukovodstvu Društva, mi određujemo koja pitanja su bila od najveće važnosti u reviziji finansijskih izvještaja za tekući period i stoga su ključna revizijska pitanja.

Mi opisujemo ova pitanja u izvještaju revizora, osim ako zakon ili regulativa isključuje javno objelodanjivanje o tom pitanju ili kada, u izuzetno rijetkim okolnostima, utvrdimo da pitanje ne treba da bude uključeno u izvještaj revizora, zato što je razumno očekivali da negativne posljedice budu veće nego koristi od takve obavijesti.

Partner na revizorskom angažmanu čiji je rezultat ovaj izvještaj nezavisnog revizora je Aleksandar Džombić, Ovlašteni revizor.

Grant Thornton d.o.o. Banja Luka
Banja Luka, 24. maj 2023. godine

Isidora Džombić,
Managing Partner – direktor
Grant Thornton d.o.o. Banja Luka

Aleksandar Džombić
Ovlašteni revizor
Grant Thornton d.o.o. Banja Luka

Bilans uspjeha za period 01.01 - 31.12.2022. godine

Bilansne pozicije	Napomene	2022. u KM	2021. u KM
Poslovni prihodi			
Prihodi od pruženih usluga	5	43.186.768	35.339.061
Ostali poslovni prihodi	6	23.627.584	24.935.193
		66.814.352	60.274.254
Poslovni rashodi			
Troškovi materijala	7	(4.575.246)	(3.021.714)
Troškovi goriva i energija	8	(5.355.347)	(4.047.748)
Troškovi plata, naknada plata i ostali lični rashodi	9	(41.853.369)	(39.188.536)
Troškovi proizvodnih usluga	10	(4.873.419)	(3.720.019)
Troškovi amortizacije i rezervisanja	11	(28.990.502)	(28.636.378)
Nematerijalni troškovi	12	(1.637.273)	(1.392.024)
Troškovi poreza	13	(156.200)	(238.203)
Troškovi doprinosa	14	(477.435)	(463.902)
		(87.918.791)	(80.708.522)
Poslovni dobitak/(gubitak)		(21.104.439)	(20.434.268)
Finansijski prihodi			
Finansijski rashodi	15	237.641	93.933
Ostali prihodi	16	(66.292)	(121.157)
Ostali rashodi	17	2.006.372	3.329.987
Prihodi od usklađivanja vrijednosti imovine	18	(529.326)	(652.348)
Prihodi po osnovu promjene računovodstvenih politika i ispravke grešaka iz ranijih godina	19	15.284	42.791
Rashodi po osnovu promjene računovodstvenih politike i ispravke grešaka iz ranijih godina	20	3.957	203.373
Dobitak/(gubitak) prije oporezivanja		(19.445.807)	(17.787.950)
Tekući i odloženi porez na dobit	22	-	-
Dobitak/ (gubitak)		(19.445.807)	(17.787.950)
Zarada po akciji	23	(388,92)	(3)

Praćajuće napomene su sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Lice ovlašteno za zastupanje

Lice sa licencom

Bilans stanja na dan 31.12.2022. godine

Bilansne pozicije	Napomene	31.12.2022. u KM	31.12.2021. u KM
Stalna sredstva			
Nekretnine, postrojenja, oprema i investicionie nekretnine	24	395.992.568	409.851.138
Investicionie nekretnine	25	1.175.530	1.191.526
		<u>397.168.098</u>	<u>411.042.661</u>
Tekuća sredstva			
Zalihe i dati avansi	26	32.439.369	32.168.904
Kratkoročna potraživanja	27	19.731.335	10.245.154
Kratkoročni finansijski pласманi	28	12.500.000	
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	29	16.569.066	28.022.386
Porez na dodatu vrijednost		393.483	399.003
Kratkoročna razgraničenja	30	380.389	512.795
		<u>82.013.642</u>	<u>71.348.244</u>
BILANSNA AKTIVA		479.181.740	482.390.905
Vanbilansna aktiva	42	<u>15.990.041</u>	<u>15.945.619</u>
Kapital			
Osnovni kapital		50.000	50.000
Revalorizacione rezerve		225.286.778	225.286.778
Neraspoređeni dobitak			
Gubitak do visine kapitala		(129.210.508)	(109.764.699)
		<u>96.126.272</u>	<u>115.572.079</u>
Dugoročna rezervisanja	32	29.926.481	18.358.705
Dugoročne obaveze			
Dugoročni krediti	33	67.639.107	74.849.177
Razgraničeni prihodi i primljene donacije	34	4.181.531	4.712.265
Kratkoročne obaveze			
Kratkoročne finansijske obaveze	35	268.378.048	260.063.015
Obaveze iz poslovanja	36	8.565.512	4.575.899
Obaveze iz specifičnih poslova			12.016
Obaveze za plate i naknade plate	37	3.578.424	3.090.684
Druge obaveze	38	140.669	19.512
Porez na dodatu vrijednost	39	67.609	143.482
Obaveze za ostale poreze, doprinose i druge dažbine	40	97.087	80.790
Kratkoročna razgraničenja	41	501.000	913.281
		<u>281.328.349</u>	<u>268.898.679</u>
BILANSNA PASIVA		479.181.740	482.390.905
Vanbilansna pasiva	42	<u>15.990.041</u>	<u>15.945.619</u>

Prateće napomene su sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

**Izvještaj o tokovima gotovine za period 01.01 - 31.12.2022.
godine**

	2022. u KM	2021. u KM
TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI		
Prilivi od kupaca i primljani avansi u zemlji	54.312.828	52.886.540
Prilivi od kupaca i primljeni avansi u inostranstvu	2.312.512	1.518.659
Prilivi od premija, subvencija, donacija i slično	18.570.349	26.068.821
Ostali prilivi iz poslovnih aktivnosti	1.182.157	2.293.009
Odlivi po osnovu isplata dobavljačima i dalji avansi	(29.201.328)	(28.520.231)
Odlivi po osnovu isplata zarada, naknada zarada i ostalih ljudnih rashoda	(41.619.965)	(39.483.984)
Odlivi po osnovu plaćenih kamata	(74.769)	(389.330)
Ostali odlivi iz poslovnih aktivnosti	(2.754.637)	(3.680.925)
<i>Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti</i>	<i>2.727.147</i>	<i>10.712.579</i>
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA		
Prilivi po osnovu kamata	17.489	-
Odlivi po osnovu kupovine nematerijalnih sredstava, nekretnina, postrojenja, opreme, investicionih nekretnina i biločkih sredstava	(1.733.767)	(3.170.996)
Odlivi po osnovu ostalih finansijskih sredstava po amortizovanoj vrijednosti	(12.500.000)	-
<i>Neto odliv gotovine iz aktivnosti investiranja</i>	<i>(14.216.278)</i>	<i>(3.170.996)</i>
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA		
Prilivi po osnovu dugoročnih kredita	72.446	-
Odlivi po osnovu kratkoročnih kredita	(7.638)	(252.326)
Ostali odlivi iz aktivnosti finansiranja	(28.999)	-
<i>Neto priliv/ (odliv) gotovine iz aktivnosti finansiranja</i>	<i>36.809</i>	<i>(252.326)</i>
NETO PRILIV/ (ODLIV) GOTOVINE	(11.453.322)	7.289.258
GOTOVINA NA POČETKU OBRAČUNSKOG PERIODA	28.022.388	20.733.130
Negativne kursne razlike	-	-
GOTOVINA NA KRAJU OBRAČUNSKOG PERIODA	16.569.066	28.022.388

Prateće napomene su sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

**Izvještaj o promjenama u kapitalu za period 01.01-
31.12.2022. godine**

	Osnovni kapital	Revalorizacione rezerve	Akumulirani neraspoređeni dobitak/nepokriveni gubitak	Ukupno
Stanje na dan 1. januara 2021. godine	60.000	225.286.778	(91.976.749)	133.360.029
Dobit/ (gubitak) za godinu	-	-	(17.787.950)	(17.787.950)
Stanje na dan 31. decembra 2021. godine/ 01. januara 2022. godine	60.000	225.286.778	(109.764.699)	115.572.079
Dobit/ (gubitak) za godinu	-	-	(19.445.607)	(19.445.607)
Stanje na dan 31. decembra 2022. godine	60.000	225.286.778	(129.210.506)	96.126.272

Prateće napomene su sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Željeznice Republike Srpske p.d. Doboj
Napomena uz finansijske izvještaje na 31. decembar 2022. godine

1. Osnovni podaci o društvu

Željeznice Republike Srpske A.D. Doboj (daljem tekstu Društvo) registrovano je na dan 23. juna 1992. godine kao Javno željezničko transportno preduzeće Srpske Republike Bosne i Hercegovine sa sjedištem u Banjoj Luci, a na osnovu Rješenja Osnovnog suda u Banjoj Luci broj: U/I-1977/92.

Promjena sjedišta iz Banja Luke u Doboju registrovana je Rješenjem osnovnog suda u Doboju broj: U/I-283/96. od 27. marta 1996. godine. Navedenim Rješenjem promijenjen je i naziv firme u Javno osnovno državno željezničko transportno preduzeće Republike Srpske p.o. Doboj.

Dana 23. oktobra 1997. godine Rješenjem Osnovnog suda u Doboju broj U/I-836/97 izvršena je promjena imena u Javno osnovno državno preduzeće Željeznice Republike Srpske p.o. Doboj, a 25. februara 1999. godine po Rješenju U/I-119/99. u Javno osnovno preduzeće Željeznice Republike Srpske p.o. Doboj.

Rješenjem Osnovnog suda u Doboju broj U/I-701/2002 od 25. novembra 2002. godine državni kapital je preveden u akcijski kapital te je izmijenjen naziv Društva u Željeznice Republike Srpske A.D. Doboj sa sjedištem u Doboju, Svetog Save broj 71. .

Djelatnost društva je od opštег interesa. Društvo obavlja sljedeće djelatnosti: prevoz putnika i robe, skladištenje robe i pretovar tereta; uslužne djelatnosti u kopnenom saobraćaju, proizvodnja sjećiva, brava i okova, alata, ambalaže od ljeđih metala, proizvodnja proizvoda od žice, lanaca i opruga, ostalih gotovih proizvoda od metala, vrši popravku mašina, električne opreme, saobraćajnih sredstava, ostale opreme. Društvo obavlja i izgradnju mostova i tunela, vodova za električnu struju i telekomunikacije, izgradnju željezničkih pruga i podzemnih željeznica, mostova i tunela, uklanjanje objekata, elektroinstalacioni radovi, uvođenje instalacija vodovoda, kanalizacije, gasa i instalacija za grijanje i klimatizaciju i drugo, djelatnost keteringa i ostale djelatnosti pripreme i posluživanja (dostave) hrane, izdavanje novina, časopisa i periodičnih publikacija, djelatnosti značane telekomunikacije, računarsko programiranje i upravljanje računarskom opremom i sistemom, kupovina i prodaja sopstvenih nekretnina, arhitektoniske djelatnosti, tehničko ispitivanje i analiza, usluge oglašavanja (predstavljanja) preko medija, ispitivanje tržišta i ispitivanje javnog mnenja, djelatnost putničkih agencija i tur-operatera, usluge zaštite uz pomoć bezbjednosnih sistema, pomoćne djelatnosti upravljanja zgradama, osnovno čišćenje zgrada, popravka računara i periferne opreme i drugo.

Organizacija Društva je sektorskog tipa (po djelatnostima) sa Direkcijom u Doboju i dislociranim Sekcijama i Radnim jedinicama u Banjoj Luci, Prijedoru, Novom Gradu, Brčkom i Zvorniku.

Rješenjem broj 096-0-Reg-12-001348 od 10. septembra 2012. godine izvršen je upis u sudski registar Brčko Distrikta BiH Poslovna jedinica „Željeznički saobraćaj“.

Matični broj Društva je 01494562, a JIB 4400025960001.

Na dan 31. decembra 2022. godine Društvo je zapošljavalo 1.963 radnika (na dan 31. decembra 2021. – 1.988 radnika).

2. Osnove za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvještaja

Izjava o usaglašenosti

Priloženi finansijski izvještaji predstavljaju godišnje finansijske izvještaje Društva koji su sastavljeni u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Republike Srpske i drugim računovodstvenim propisima koji se primjenjuju u Republici Srpskoj.

Prezentacija finansijskih izvještaja

Finansijski izvještaji su prikazani u formatu propisanom Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izvještaja za privredna Preduzeća, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike (Službeni glasnik RS br. 59/22 i 129/22).

Pravna lica finansijske izvještaje sastavljaju i prezentiraju za poslovnu godinu i to za period od 1. januara do 31. decembra tekuće godine sa uporednim podacima za prethodnu godinu. Finansijski izvještaji su iskazani u konvertibilnim markama (KM), osim ukoliko nije drugačije navedeno.

Uporedni finansijske informacije

Preduzeće je uporedne podatke u priloženim finansijskim izvještajima za 2021. godinu prikazalo i uskladilo sa primjenom novog Pravilnika o kontnom okviru. Podaci su reklassificirani u određenim pozicijama drugačije od finansijskih izvještaja koji su objavljeni za 2021. godinu. Navedena reklassifikacija nije imala uticaj na finansijski položaj Preduzeća, kao ni na rezultat.

Računovodstveni metod

Finansijski izvještaji Društva su sastavljeni po metodu prvo bitne nabavne vrijednosti, osim ukoliko MSFI ne zahtijevaju drugačiji osnov vrednovanja na način opisan u primjenjenim računovodstvenim politikama.

Valuta izvještavanja

Finansijski izvještaji su iskazani u konvertibilnim markama (KM), osim ukoliko nije drugačije navedeno. Konvertibilna marka predstavlja zvaničnu izvještajnu valutu u Republici Srpskoj.

Načelo stalnosti poslovanja

Finansijski izvještaji Društva sastavljeni su na osnovu načela stalnosti poslovanja.

Potpisivanjem sporazuma o zajmu između BiH i Međunarodne banke za obnovu i razvoj (Svjetske banke) u martu 2018. godine, Željeznice Republike Srpske a.d. Doboj su počele sa projektom restrukturiranja.

U poslovnoj 2018. godini, u novembru, putem Jedinice za implementaciju projekta, povučena je prva tranša kreditnih sredstava Svjetske banke u iznosu od 26,5 miliona evra. U januaru 2019. godine, Željeznice Republike Srpske su povukle drugu tranšu sredstava u iznosu od 9 miliona evra, dok su u 2020. godini povukle i treću tranšu u iznosu od 6,9 miliona evra.

Kreditna sredstva Svjetske banke namijenjena su za restrukturiranje Željeznica RS, i ista su podjeljena u tri komponente kredita namijenjene za izmirenje obaveza prema radnicima i Poreskoj upravi, za smanjenje radne snage i organizaciono restrukturiranje. Budući da je krajnji dužnik za sredstva vezana za prvu

Željeznica Republike Srpske a.d. Doboj
Napomene uz finansijske izvještaje na 31. decembar 2022. godine

komponentu Vlada RS, ista su, prema instrukciji Ministarstva finansija i prema tumačenju Međunarodnog računovodstvenog standarda 20 – *Računovodstveno shvatanje državnih davanja i objelodanjivanja državne pomoći*, priznata u korist prihoda po osnovu donacija. U 2018. godini po ovom osnovu je oprihodovano 51.661.769 KM (prva transa kredita), a u 2019. godini 11.903.524 KM. Shodno tome, ostvaren je i dobitak u poslovanju u iznosu od 28.539.014 KM u 2018. godini i 1.730.483 KM u 2019. godini.

Takođe, na osnovu sporazuma Željeznice Republike Srpske imaju pravo refundacije opravdanih troškova koje su Željeznice Republike Srpske imale u periodu od dvanaest mjeseci prije potpisivanja sporazuma o kreditu. S tim u vezi, Željeznice Republike Srpske su u 2020. godini, izvršile povrat sredstava u iznosu od 4.760.592 KM, a u 2021. godini u iznosu od 3.568.821 KM, a u 2022. godini u iznosu od 2.903.683 KM.

Željeznice Republike Srpske su u prethodnim godinama (osim u poslovnoj 2018. i 2019. godini kada su iskazale dobitak koji je u prethodnom pasusu objašnjen) poslovale sa negativnim finansijskim rezultatom, što je samo po sebi nametalo sumnju u narušenost načela stalnosti poslovanja.

S obzirom na pomenute negativne finansijske rezultate koje su Željeznice RS ostvarivale, te dalju neodrživost takvog načina poslovanja, Uprava Društva je, zajedno sa nadležnim ministarstvima, pokrenula niz aktivnosti koje bi u konačnici trebalo da dovedu do restrukturiranja Željeznica RS u održiv privredni sistem. U nastavku su opisane pomenute aktivnosti.

Na osnovu zahtjeva Vlade RS, Uprava Društva je u toku 2016. godine sačinila detaljnu informaciju o stanju u Željeznicama objedinjenim u dokument Analiza stanja Željeznica RS a.d. Doboj i prijedlog restrukturiranja. U tom dokumentu dat je opći pregled trenutnog stanja u Društvu, odnosno predstavljen je pravni i vlasnički status, unutrašnja organizacija, proizvodni program i ostvareni rezultati u teretnom i putničkom saobraćaju, pregled voznih i kapaciteta održavanja, pregled imovine i finansijskog stanja, podaci o radnoj snazi i svi drugi podaci, iz kojih se može stići jasna i potpuna slika stanja u Željeznicama RS u vrijeme izrade tog dokumenta. Ovaj dokument i planirane aktivnosti podržala je Vlada RS svojim zaključkom br. 04/1-012-2-18/17 sa 107. sjednice održane dana 12. januara 2017. godine.

Izmjenama statuta, donošenjem novog pravilnika o organizaciji i sistematizaciji radnih mjeseta i usvajanjem odluke o utvrđivanju pravila i kriterijuma za raspoređivanje radnika stvoren je okvir za reorganizaciju organizacionih jedinica, radnih mjeseta, kao i smanjenje broja zaposlenih, kao jednog od neophodnih preduslova restrukturiranja Društva.

Uporedno sa unutrašnjim aktivnostima oko reorganizacije, vođene su i aktivnosti sa Svjetskom bankom i Vladom RS oko kreditiranja u postupku rješavanja pitanja dugova prema radnicima, te su u tom postupku utvrđeni određeni uslovi pod kojima se taj kredit može odobriti. Jedan od osnovnih kriterijuma koji Željeznice RS moraju ispuniti jeste smanjenje broja zaposlenih (radi povećanja efikasnosti poslovanja) za 1000 radnika, uz ispunjenje i niza drugih uslova, koji usmjeravaju Društvo u postupak sveobuhvatnog restrukturiranja, od kojih je unutrašnja reorganizacija sa smanjenjem broja zaposlenih samo jedan segment.

Značajnu pomoć započetom postupku unutrašnje reorganizacije i ostvarivanju zadatih ciljeva dala je i Vlada RS, koja je utvrdila prijedlog izmjena i dopuna Zakona o Željeznicama RS, koji je donesen od strane Narodne skupštine i objavljen u Sl. glasniku RS br. 100/17. U članu 116a. stav 2. Zakona o Željeznicama RS omogućeno je da se u okviru Željeznica RS može otkazati ugovor o radu radniku kada navrši 40 godina radnog staža i godine života u skladu sa članom 42. stav 1. i članom 178. stav 1. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju. Ukupno, u Željeznicama Republike Srpske, penzionisano je 779 radnika, od čega u 2017. godini 291, u 2018. godini 124 radnika, u 2019. godini 151 radnik, u 2020. godini 98 radnika, u 2021. godini 115 radnika i u 2022. godini 94 radnika.

Željeznice Republike Srske a.d. Dobojski
Napomena uz finansijske izvještaje na 31. decembar 2022. godine

Uprava Društva je pripremila i Program zbrinjavanja viška radnika. Na osnovu Programa zbrinjavanja viška radnika, u 2018. godini, Željeznice Republike Srpske su provele postupak dobrovoljnog odleska radnika objevom internog oglasa. Na osnovu ovog postupka, Željeznice Republike Srpske je napustilo 107 radnika. U 2019. godini proveden je još jedan postupak dobrovoljnog odlaska i Željeznice Republike Srpske je tom prilikom napustilo 20 radnika. U pripremi je bio i treći poziv ali zbog proglašenja pandemije postupak je obustavljen. U 2021. godini provedena su tri poziva za dobrovoljni odlazak radnika, a uslove iz poziva je ispunilo 50 radnika. Dakle, po osnovu dobrovoljnog odlaska Željeznice RS je do sada napustilo 177 radnika. U novembru 2021. godine, Željeznice Republike Srpske su usvojile novi Pravilnik o organizaciji i sistematizaciji radnih mesta. U toku je izrada prijedloga novog programa. Do donošenja novog programa neće biti raspisivanja novog poziva za dobrovoljni odlazak radnika.

Takođe jedna od obaveza Društva je i vlasničko restrukturiranje (konverziju duga prema Vladi RS – po osnovu međunarodnih kredita u osnovni kapital), čime će se gotovo u potpunosti eliminisati finansijska neravnoteža i obezbijediti osnova za funkcionisanje Željeznica RS kao samoodrživog sistema.

Društvo je pripremilo Nacrt plana finansijskog i operativnog restrukturiranja (na osnovu Zakona o stečaju RS) koji je proslijeden Ministarstvu saobraćaja i veza na dalje postupanje. Na 175. sjednici Vlade RS održanoj dana 03.05.2018. godine data je saglasnost na Program. Na 183. sjednici Vlade RS održane dana 29.06.2018. godine usvojen je Nacrt plana finansijskog i operativnog restrukturiranja a na 51. sjednici Vlade Republike Srpske održanoj 18.12.2019. godine usvojen je konačan prijedlog Plana. Plan je predat Okružnom privrednom sudu u Doboju i u martu 2020. godine (Službeni glasnik RS broj 26 od 20.03.2020. godine) otvoren je postupak restrukturiranja dužnika sa datumom 16.03.2020. godine. Ročište za ispitivanje potraživanja bilo je zakazano za 21.05.2020. godine ali takođe nije održano zbog vanredne situacije izazvane pojmom pandemije. Ročište za ispitivanje potraživanja bilo je zakazano za 21.05.2020. godine ali isto nije održano zbog vanredne situacije izazvane pojmom pandemije. Dana 31.12.2020. godine, održano je ročište pred Okružnim privrednim sudom u Doboju gdje su povjerenici Željeznica Republike Srpske glasali za predloženi Plan finansijskog i operativnog restrukturiranja. Plan je prihvacen Rješenjem Okružnog privrednog suda u Doboju broj 60 o St 029351 20 Res od 31.12.2020. godine (pravosnažno od 16.03.2021. godine), nakon čega su Željeznice RS izvršile sva plaćanja prema usvojenom Planu. Preostala su potraživanja Ministerstva finansija, za koja je Planom predviđeno da će biti izmirena kroz postupak konverzije duga u kapital.

Na 23. vanrednoj sjednici Škupštine akcionara Društva donesene su neophodne odluke nakon čega je Društvo dostavilo Komisiji za hartije od vrijednosti Republike Srpske svu neophodnu dokumentaciju za upis treće emisije akcija u registar. Na taj način, a u skladu sa pomenutim sudskim rješenjem, Društvo je pokrenulo postupak odobravanja treće emisije akcija, pošto je prethodno Škupština akcionara donijela odluku o emisiji, odluku o povećanju osnovnog kapitala i izmjeni Statuta, kao uslov koji mora biti ispunjen da bi se zahtjev mogao podnijeti i biti uzet u razmatranje. Postupak se još uvijek nalazi u fazi odlučivanja pred Komisijom, naredni korak je uplata takse – naknade za emisiju akcija (0,15 % od vrijednosti emitovanih akcija). Rok za upлатu je zaključima Komisije, a na osnovu Zaključaka Vlade RS nekoliko puta produžavan, zadnji put do 30.09.2023. godine.

Treća komponenta kredita se odnosi na organizaciono restrukturiranje Željeznica. Vlada Republike Srpske donijela je Zaključak (broj: 04/1-012-2-3283/20 od 19.11.2020. godine) kojim daje saglasnost da Željeznice Republike Srpske, ubuduće, budu organizovane kao složeno preduzeće, vertikalno integrisano ili holding. Nakon toga, 17.12.2020. godine, Vlada Republike Srpske donijela je novi Zaključak (broj: 04/1-012-2-3421/20 od 17.12.2020. godine) kojim daje saglasnost da Željeznice Republike Srpske ubuduće budu organizovane kao složeno preduzeće, holding. Takođe, Vlada Republike Srpske na 113. sjednici održanoj 18.03.2021. godine donijela je Zaključak broj 04/1-012-2-692/21 kojim daje saglasnost da Željeznice Republike Srpske budu organizovane kao holding preduzeće sa zavisnim preduzećima za infrastrukturu, prevoz putnika i prevoz robe, a da se radionice za opravku

Željeznice Republike Srpske a.d. Doboj

Napomene uz finansijske izvještaje na 31. decembar 2022. godine

Željeznički vozila i vuča vozova nalaze u okviru zavisnog preduzeća za teretni saobraćaj. Trenutno je u toku rad konsultanta za organizaciono restrukturiranje koji se finansira iz kredita Svjetske banke, nakon čega slijedi primjena novog načina organizovanja Željeznica RS kao holding preduzeća.

Takođe, u okviru projekta restrukturiranja Željeznica Republike Srpske angažovan je i konsultant za izradu planova poslovanja i javnih ugovora za odabrani novi model organizovanja.

Navedena dokumentacija je osnova za realizaciju projekta restrukturiranja:

- Sporazum o zajmu, zaključen 06. marta 2018. godine između Svjetske Banke – Međunarodne banke za obnovu i razvoj i Bosne i Hercegovine po Projektu restrukturiranja Željeznica Republike Srpske, IBRD 8808-BA (Projekat);
- Projektni sporazum zaključen 20. marta 2018. godine između Svjetske Banke – Međunarodne banke za obnovu i razvoj i Republike Srpske po Projektu;
- Supsidijarni sporazum zaključen 26. jula 2018. godine između Bosne i Hercegovine i Republike Srpske po Projektu;
- Ugovor o prenosu sredstava zajma po Projektu zaključenom 30.08.2018. godine između Vlade Republike Srpske – Ministarstva finansija i Ministarstva saobraćaja i veza, i Željeznica Republike Srpske. Saglasno Mišljenju Ministarstva finansija broj: 06.12/020-3005/18 od 12.11.2018. godine, dužnik za sredstva u iznosu od 42,7 miliona evra je Vlada Republike Srpske, dok su Željeznice Republike Srpske dužnik za sredstva u iznosu od 8,5 miliona evra, a što je potvrđeno i Mišljenjem Ministarstva finansija broj: 06.12/020-3005-1/18 od 27.06.2019. godine.

Imajući u vidu sve što je prethodno navedeno, procjenjuje se da će Društvo u narednom periodu nastaviti poslovati u skladu sa načelom stalnosti poslovanja. Uprava Društva nema namjeru niti potrebu da likvidira Željeznice Republike Srpske ili da značajno smanji obim njenog poslovanja.

Zeljeznice Republike Srpske a.d. Doboj
Napomene uz finansijske izvještaje na 31. decembar 2022. godine

Uticaj i primjena novih i revidiranih Međunarodnih standarda za finansijsko izvještavanje ("IFRS") i Međunarodnih računovodstvenih standarda ("IAS")

Primjena novih i izmjeni postojećih standarda, koji su stupili na snagu

Sljedeći novi standardi, izmjene postojećih standarda i tumačenja koje je izdao Odbor za međunarodne računovodstvene standarde bili su na snazi za tekući izvještajni period:

- Referenci na konceptualni okvir (izmjene i dopune MSFI 3);
- Koncesije za najam u vezi sa COVID-19 nakon 30. juna 2021. godine (izmjene i dopune MSFI 16);
- Nekretnine, postrojenja i oprema: Prihodi prije namjeravane upotrebe (izmjene i dopune MRS 16);
- Štetni ugovori – Troškovi ispunjenja ugovora (izmjene i dopune MRS 37);
- Godišnja poboljšanja (ciklus 2018. – 2020.). – Prva primjena zavisnog subjekta (izmjene i dopune MSFI 1) – Naknade u testu "10 procenata" za prestanak priznavanja obaveza (izmjene i dopune MSFI 9);
- Podsticaji najmova (izmjene i dopune MSFI 16);
- Oporezivanje u mjerenu fer vrijednosti (izmjene i dopune MRS 41).

Usvajanje spomenutih novih standarda, izmjena postojećih standarda i tumačenja, nije vodilo nikakvim materijalnim promjenama u pojedinačnim finansijskim izvještajima Društva.

Novi standardi i izmjeni postojećih standarda koji su izdati, a još nisu u primjeni

Na dan izdavanja ovih pojedinačnih finansijskih izvještaja, sljedeći novi standardi, izmjene postojećih standarda i tumačenja su objavljeni, ali nisu još na snazi:

- MSFI 17 "Ugovori o osiguranju"
- Izmjene i dopune MSFI 17 "Ugovori o osiguranju" (izmjene i dopune MSFI 17 i MSFI 4);
- Klasifikacija obaveza kao kratkoročnih ili kao dugoročnih (izmjene i dopune MRS 1);
- Objelodanjivanje računovodstvenih politika (izmjene i dopune MRS 1 i MSFI izjava o praksi 2);
- Odgođena porezna imovina i obaveze koje proizlaze iz pojedine transakcije (izmjene i dopune MRS 12).

Društvo je izabrala da ne usvoji ove nove standarde, izmjene postojećih standarda i nova tumačenja prije nego što oni stupe na snagu. Društvo predviđa da usvajanje ovih standarda, izmjena postojećih standarda i novih tumačenja neće imati materijalan uticaj na pojedinačne finansijske izvještaje u periodu inicijalne primjene.

3. Pregled značajnih računovodstvenih politika

Prihodi i rashodi

Prihodi od izvršenih usluga priznaju se u bilansu uspjeha pod uslovom da su svi rizici i koristi prešli na kupca. Prihodi od prodaje se evidentiraju u momentu izvršenja usluge. Prihodi se iskazuju po fakturnoj vrijednosti, umanjenju za odobrene popuste.

Donacije se priznaju po sistematskoj osnovi kao prihod tokom perioda u kojima Društvo priznaje kao rashod povezane troškove koje treba pokriti iz te donacije.

Rashodi se obračunavaju po načelu uzročnosti prihoda i rashoda.

Preračunavanje strane valute

Poslovne promjene nastale u stranoj valuti su preračunate u KM po zvaničnom kursu koji je važio na dan poslovne promjene. Sredstva i obaveze iskazane u stranoj valuti na dan bilansa stanja preračunati su u KM po zvaničnom kursu utvrđenom za taj dan.

Nemonetarne stavke koje se vrednuju po principu istorijskog troška izraženog u stranoj valuti preračunate su po istorijskom kursu važećem na dan inicijalne transakcije.

Zvanični kursevi za preračun deviznih pozicija bilansa stanja u KM su bili:

Valuta		31.12.2022.	31.12.2021.
Oznaka	Jedinica		
EUR	1	1,95583	1,95583
CHF	1	1,986219	1,887320
CZK	1	0,081101	0,078494
HRK	100	25,951436	26,004574

Troškovi pozajmljivanja

Troškovi pozajmljivanja se odnose na kamate i druge troškove koji nastaju u vezi sa pozajmljivanjem sredstava. Troškovi pozajmljivanja koji se mogu neposredno pripisati sticanju, izgradnji ili izradi sredstva koje se osposobljava za upotrebu, uključuju se u nabavnu vrijednost ili cijenu koštanja tog sredstva. Ostali troškovi pozajmljivanja priznaju se kao rashod perioda u kome su nastali.

Željeznice Republike Srpske a.d. Doboj

Napomene uz finansijske izvještaje na 31. decembar 2022. godine

Nematerijalna ulaganja

Nematerijalna ulaganja se priznaju samo kada je vjerovatno da će od tog ulaganja pricati ekonomske koristi i kada je nabavna vrijednost ulaganja pouzdano mjerljiva, a obuhvataju ulaganja u razvoj, koncesije, patente, licence, ulaganja u ostalu nematerijalnu imovinu, kao i kupovinom stičeni goodwill.

Nematerijalna ulaganja se vrednuju prema nabavnoj vrijednosti:

Nematerijalna ulaganja se amortizuju u toku korisnog vijeka pri čemu se primjenjuje proporcionalni metod amortizacije. Amortizacione stope se kreću u rasponu 10,00% – 20,00%.

Nekretnine, postrojenja i oprema

Nekretnine, postrojenja i oprema se inicijalno priznaju po nabavnoj vrijednosti, odnosno po cijeni koštanja za sredstva izrađena u sopstvenoj režiji. Nabavnu vrijednost čini fakturna vrijednost uvećana za sve troškove koje se mogu direktno pripisati dovođenju ovih sredstava u stanje funkcionalne pripravnosti.

Nakon početnog priznavanja, nekretnine, postrojenja i oprema vrednuju se po revalorizovanoj vrijednosti, koja predstavlja njihovu fer vrijednost na datum revalorizacije, umanjeno za kumuliranu ispravku vrijednosti po osnovu amortizacije i za eventualne kumulirane gubitke po osnovu umanjenja vrijednosti.

Društvo je na dan 31. decembra 2015. godine angažovalo eksternog procjenitelja da izvrši procjenu nekretnina, postrojenja i opreme, međutim Društvo je evidentiralo efekte procjene za zemljište, a za ostale klase nekretnina, postrojenja i opreme, nije evidentiralo efekte procjene.

Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme se izračunava primjenom linearne metode u toku procijenjenog korisnog vijeka upotrebe sredstava, uz primjenu sljedećih stopa:

Naziv	stope %
Gradevinski objekti	1,8%-2,5%
Tuneli	1,5%
Gornji stroj pruge	4%
Donji stroj pruge	1%
Lokomotive	10%
Vagoni	5,5%
Signalizacija na pruzi	6%-6,31%
Mreža za napajanje pruge	4%-6%

Obračun amortizacije počinje od narednog mjeseca u odnosu na mjesec u kojem je sredstvo stavljen u upotrebu.

Sredstvo se isknjižava iz evidencije u momentu otuđenja ili ukoliko se ne očekuju buduće ekonomske koristi od upotrebe tog sredstva. Dobici ili gubici po osnovu prodaje ili otpisa sredstva (kao razlika između neto prodajne vrijednosti i knjigovodstvene vrijednosti) priznaju se u bilansu uspjeha odgovarajućeg perioda.

Umanjenje vrijednosti imovine

Na dan svakog bilansa stanja, Društvo preispituje knjigovodstvenu vrijednost svoje materijalne i nematerijalne imovine da bi utvrdilo da li postoje indikacije da je došlo do gubitka po osnovu umanjenja vrijednosti imovine. Ukoliko takve indikacije postoje, procjenjuje se nadoknadivi iznos sredstva da bi se mogao utvrditi eventualni gubitak. Ako nije moguće procijeniti nadoknadivi iznos pojedinog sredstva, Društvo procjenjuje nadoknadivi iznos jedinice koja generiše novac, a kojoj to sredstvo pripada.

Nadoknadična vrijednost je neto prodajna cijena ili vrijednost u upotrebi, zavisno od toga koja je viša. Za potrebe procjene vrijednosti u upotrebi, procjenjeni budući novčani tokovi diskontuju se do sadašnje vrijednosti primjenom diskontne stope prije oporezivanja koja odražava sadašnju tržišnu procjenu vremenske vrijednosti novca za rizike specifične za to sredstvo.

Ako je procjenjen nadoknadivi iznos sredstva (ili jedinice koja generiše novac) manji od knjigovodstvene vrijednosti, onda se knjigovodstvena vrijednost tog sredstva umanjuje do nadoknadičnog iznosa. Gubici od umanjenja vrijednosti priznaju se odmah kao rashod, osim ako sredstvo prethodno nije bilo predmet revalorizacije. U tom slučaju dio gubitka, do iznosa revalorizacije, priznaje se u okviru promjena na kapitalu.

Zalihe

Zalihe materijala, rezervnih dijelova, sitnog inventara i htz opreme priznaju se po nabavnoj vrijednosti. Utrošak zaliha evidentira se primjenom prosječnih ponderisanih cijena po pojedinim oblicima i namjenama zaliha. Prosječne ponderisane cijene izračunavaju se prilikom svakog ulaska robe u skladište temeljem utvrđenih količina i vrijednosti nakon ulaska, i to na nivou pojedinačnih skladišta.

Terećenjem ostalih rashoda vrši se ispravka vrijednosti zaliha u slučajevima kada se ocijeni da je potrebno svesti vrijednost zaliha na njihovu neto prodajnu vrijednost. Za ceste zalihe i zalihe koje po kvalitetu ne odgovaraju standardima vrši se odgovarajuća ispravka vrijednosti, ili se u cijelosti otpisuju.

Finansijski instrumenti

Klasifikacija finansijskih instrumenata

Finansijska sredstva uključuju dugoročne finansijske plasmane, potraživanja i kratkoročne finansijske plasmane, gotovinu i gotovinske ekvivalente. Društvo klasificira finansijska sredstva u neku od sljedećih kategorija: sredstva po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, investicije koje se drže do dospijeća, krediti (zajmovi) i potraživanja i sredstva raspoloživa za prodaju. Klasifikacija zavisi od svrhe za koju su sredstva stečena. Rukovodstvo Društva utvrđuje klasifikaciju finansijskih sredstava prilikom inicijalnog priznavanja.

Finansijske obaveze uključuju dugoročne finansijske obaveze, kratkoročne finansijske obaveze, obaveze iz poslovanja i ostale kratkoročne obaveze. Društvo klasificira finansijske obaveze u dvije kategorije: obaveze po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha i ostale finansijske obaveze.

Željeznice Republike Srpske a.d. Doboj
Napomene uz finansijske izvještaje na 31. decembar 2022. godine

Metod efektivne kamate

Metod efektivne kamate je metod izračunavanja amortizovane vrijednosti finansijskog sredstva ili finansijske obaveze i raspodjele prihoda i rashoda od kamate tokom određenog perioda. Efektivna kamatna stopa je kamatna stopa koja tačno diskonтуje buduće gotovinske isplate ili primanja tokom očekivanog roka trajanja finansijskog instrumenta ili, gdje je prikladno, tokom kraćeg perioda na neto knjigovodstvenu vrijednost finansijskog sredstva ili finansijske obaveze.

Prihodi se priznaju na bazi efektivne kamate za dužničke instrumente, izuzev za one koji su iskazani po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha.

Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Pod gotovinom i gotovinskim ekvivalentima podrazumijevaju se novac u blagajni, sredstva na tekućim i deviznim računima, kao i depoziti po višenju i oročeni depoziti u KM i u stranim valutama.

Krediti (zajmovi) i potraživanja

Potraživanja od kupaca, krediti (zajmovi) i ostala potraživanja sa fiksnim ili odredivim plaćanjima koja se ne kotiraju na aktivnom tržištu klasificuju se kao krediti (zajmovi) i potraživanja.

Krediti (zajmovi) i potraživanja vrednuju se po amortizovanoj vrijednosti, primjenom metode efektivne kamate, umanjenoj za umanjenje vrijednosti po osnovu obezvrjeđenja. Prihod od kamate se priznaje primjenom metoda efektivne kamate, osim u slučaju kratkoročnih potraživanja, gdje priznavanje prihoda od kamate ne bi bilo materijalno značajno.

Umanjenje vrijednosti finansijskih sredstava

Na dan svakog bilansa stanja Društvo procjenjuje da li postoje objektivni dokazi da je došlo do umanjenja vrijednosti imovine finansijskog sredstva ili grupe finansijskih sredstava (osim sredstava iskazanih po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha). Obezvrjeđenje finansijskih sredstava se vrši kada postoje objektivni dokazi da su, kao rezultat jednog ili više događaja koji su se desili nakon početnog priznavanja finansijskog sredstva, procjenjeni budući novčani tokovi sredstava izmijenjeni.

Obezvrjeđenje (ispravka vrijednosti) potraživanja vrši se indirektno za iznos dospjelih potraživanja koja nisu naplaćena u roku od 12 mjeseci od datuma dospjeća za plaćanje, a direktno ako je nemogućnost naplate izvjesna i dokumentovana. Promjene na računu ispravke vrijednosti potraživanja evidentiraju se u korist ili na teret bilansa uspjeha. Naplata otpisanih potraživanja knjiži se u bilansu uspjeha kao ostali prihod.

Ostale finansijske obaveze

Ostale finansijske obaveze, uključujući obaveze po kreditima, inicijalno se priznaju po fer vrijednosti primjenjivih sredstava, umanjenoj za troškove transakcije.

Nakon početnog priznavanja, ostale finansijske obaveze se vrednuju po amortizovanoj vrijednosti korišćenjem metoda efektivne kamate. Trošak po osnovu kamata se priznaje u bilansu uspjeha obračunskog perioda.

Željeznice Republike Srpske a.d. Doboj

Napomene uz finansijske izvještaje na 31. decembar 2022. godine

Porez na dobitak

Porez na dobitak predstavlja iznos koji se obračunava i plaća u skladu sa propisima o oporezivanju Republike Srpske. Konačni iznos obaveze poreza na dobitak utvrđuje se primjenom poreske stope od 10% na poresku osnovicu utvrđenu u poreskom bilansu Društva. Poreska osnovica prikazana u poreskom bilansu uključuje dobitak prikazan u zvaničnom bilansu uspjeha koji se koriguje za razlike koje su definisane propisima o oporezivanju Republike Srpske.

Republički propisi ne predviđaju da se poreski gubici iz tekućeg perioda mogu koristiti kao osnova za povraćaj poreza plaćenog u prethodnim periodima. Međutim, gubici iz tekućeg perioda mogu se koristiti za umanjenje poreske osnovice budućih obračunskih perioda, ali ne duže od 5 godina.

Primanja zaposlenih

U skladu sa propisima koji se primjenjuju u Republici Srpskoj, Društvo je u obavezi da plaća doprinose državnim fondovima kojima se obezbjeđuje socijalna sigurnost zaposlenih. Društvo je, takođe, obavezno da od bruto plata zaposlenih obustavi doprinose i da ih, u ime zaposlenih, uplati tim fondovima. Doprinosi na teret zaposlenog se knjiže na teret rashoda perioda na koji se odnose.

4. Značajne računovodstvene procjene

Sastavljanje finansijskih izvještaja zahtijeva od rukovodstva Društva da vrši procjene i koristi pretpostavke koje mogu da imaju efekta na prezentovane vrijednosti sredstava i obaveza i objelodanjivanje potencijalnih potraživanja i obaveza na dan sastavljanja finansijskih izvještaja, kao i prihoda i rashoda u toku izvještajnog perioda. Ove procjene i pretpostavke su zasnovane na prethodnom iskustvu, tekućim i očekivanim uslovima poslovanja i ostalim raspoloživim informacijama na dan sastavljanja finansijskih izvještaja. Stvarni rezultati mogu da se razlikuju od procijenjenih iznosa.

Najznačajnija područja koja od rukovodstva zahtijevaju vršenje procjene i korištenje pretpostavki predstavljena su u daljem tekstu:

a) Korisni vijek nekretnina, postrojenja i opreme

Društvo procjenjuje preostali korisni vijek nekretnina, postrojenja i opreme na kraju svake poslovne godine. Procjena korisnog vijeka nekretnina, postrojenja i opreme je zasnovana na istorijskom iskustvu sa sličnim sredstvima, kao i predviđenim tehnološkim napretkom i promjenama ekonomskih i industrijskih faktora. Ukoliko se sadašnja procjena razlikuje od prethodnih procjena, promjene u poslovnim knjigama Društva se evidentiraju u skladu sa MRS 8 „Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške“. Ove procjene mogu da imaju materijalno značajan efekat na knjigovodstvenu vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme kao i na iznos amortizacije tekućeg obračunskog perioda.

b) Umanjenje vrijednosti imovine

Na dan bilansa stanja, Društvo vrši pregled knjigovodstvene vrijednosti materijalne i nematerijalne imovine i procjenjuje da li postoje indikacije za umanjenje vrijednosti nekog sredstva. Prilikom procjenjivanja umanjenja vrijednosti, sredstva koja gotovinske tokove ne generiše nezavisno dodjeljuju se odgovarajućoj jedinici koja generiše novac. Naknadne promjene u dodjeljivanju jedinici koja generiše novac ili u vremenu novčanih tokova mogu da utiču na knjigovodstvenu vrijednost odnosne imovine.

c) Ispravka vrijednosti potraživanja

Ispravka vrijednosti sumnjivih i spornih potraživanja se vrši na osnovu procijenjenih gubitaka uslijed nemogućnosti kupaca da ispune svoje obaveze. Procjena rukovodstva je zasnovana na starosnoj analizi potraživanja od kupaca, istorijskim otpisima, kreditnoj sposobnosti kupaca i promjenama u postojećim uslovima prodaje. Ovo uključuje i pretpostavke o budućem ponašanju kupaca i očekivanoj budućoj naplati. Promjene u uslovima poslovanja, djelatnosti ili okolnosti vezani za određenje kupce mogu da imaju za posljedicu korekciju ispravke vrijednosti sumnjivih i spornih potraživanja objelodanjene u priloženim finansijskim izvještajima.

d) Rezervisanja

Rezervisanja se priznaju i vrše kada Društvo ima zakonsku ili ugovornu obavezu kao rezultat prošlih događaja i kada je vjerovatno da će odliv resursa biti potreban da se izmire obaveze i kada se može pouzdano izmjeriti iznos procjene.

Prilikom odmjeravanja i priznavanja rezervisanja i utvrđivanja nivoa izloženosti potencijalnim obavezama koje se odnose na postojeće sudske sporove rukovodstvo Društva donosi određene procjene. Ove procjene su neophodne za utvrđivanje vjerovatnoće nastanka negativnog ishoda i određivanja iznosa neophodnog za konačno sudsko poravnanje. Usljed inherentne neizvjesnosti u postupku procjenjivanja, stvarni gubici mogu da se razlikuju od gubitaka inicijalno utvrđenih procjenom. Zbog toga se procjene koriguju kada Društvo dođe do novih informacija, uglavnom uz podršku internih stručnih službi ili spoljnih savjetnika. Izmjene procjena mogu da u značajnoj mjeri utiču na buduće poslovne rezultate.

5. Prihodi od pruženih usluga

Prihodi od pruženih usluga	2022. u KM	2021. u KM
Prihodi od pruženih usluga u Republici Srpskoj	7.910.130	1.980.884
Prihodi od pruženih usluga u Federaciji BiH	32.459.252	31.795.086
Prihodi od pruženih usluga u Brčko Distriktu BiH	715.984	401.382
Prihodi od pruženih usluga na inostranom tržištu	2.101.402	1.161.729
Ukupno prihodi od pruženih usluga:	43.186.768	35.339.061

Prihodi od pruženih usluga u 2022. godini u iznosu od 43.186.768 KM (u 2021. godini u iznosu od 35.339.061 KM) su povećani za 7.847.707 KM. Najznačajnije povećanje se odnosi na povećanje prihoda od pruženih usluga u Republici Srpskoj u iznosu od 5.929.246 KM, prvenstveno na povećanje prihoda od međunarodnog teretnog saobraćaja- izvoz za 3.127.780 KM i prihoda od međunarodnog teretnog saobraćaja-uvoz za 2.679.895 KM.

6. Ostali poslovni prihodi

Ostali poslovni prihodi	2022. u KM	2021. u KM
Prihodi od premija, subvencija, dotacija i slično	20.334.376	20.330.348
Prihodi od zakupa	389.474	979.064
Prihodi od donacija primljenih od državnih organa-SB	2.903.683	3.625.467
Ostali poslovni prihodi po drugim osnovama	51	314
Ukupno ostali poslovni prihodi:	23.627.584	24.935.193

Ostali poslovni prihodi u 2022. godini u iznosu od 23.627.584 KM (u 2021. godini u iznosu od 24.935.193 KM) se najvećim dijelom odnose na prihode od premija, subvencija, dotacija i slično.

Prihodi od premija, subvencija, dotacija i slično iznosu od 20.334.376 KM uglavnom obuhvataju prihode od subvencija u iznosu od 19.783.612 KM (iznos bez PDV-a) koji se odnose na sredstva Vlade RS po osnovu Ugovora o finansiranju željezničke infrastrukture i Ugovora o sufinansiranju željezničkog putničkog saobraćaja za 2022. godinu i prihode od dotacija u iznosu od 550.734 KM, koji predstavljaju prihode po osnovu ukidanja rezervisanja u visini godišnje amortizacije doniranih sredstava.

Godišnji iznos subvencija za finansiranje željezničke infrastrukture i sufinansiranja željezničkog putničkog saobraćaja ostao je na prošlogodišnjem nivou, što je za 5.000.000 KM manje u odnosu na 2020. godinu

Prihodi od zakupnina u 2022. godini su smanjeni za iznos od 589.590 KM, a najvećim dijelom za smanjenje prihoda od izdavanja u zakup dizel lokomotiva u iznosu od 356.102 KM, te izdavanja u zakup vagona u iznosu od 214.261 KM.

Prihodi od donacija državnih organa u iznosu od 2.903.683 KM odnose se na refundaciju opravdanih troškova u skladu sa komponentom I kredita svjetske banke.

7. Troškovi materijala

Troškovi materijala	2022. u KM	2021. u KM
Troškovi materijala za izradu učinaka	4.217.463	2.650.208
Troškovi ostalog materijala	357.783	371.505
Ukupno troškovi materijala:	4.575.246	3.021.714

Troškovi materijala u 2022. godini u iznosu od 4.575.246 KM (u 2021. godini u iznosu od 3.021.714 KM) u odnosu na prethodnu godinu povećani su za 1.533.532 KM, prvenstveno za povećanje troškova osnovnog materijala i sirovina za izradu učinaka u iznosu od 669.178 KM i troškova ostalog materijala u iznosu od 822.667 KM. Troškovi tekućeg održavanja osnovnih sredstava iznose 75.413 KM.

U 2022. godini povećan je obim poslovne aktivnosti uslijed povećanja cijena na tržištu osnovnog materijala i sirovina za izradu učinaka-rezervnih dijelova, troškova ostalog materijala za izradu i tekućeg održavanja osnovnih sredstava.

Troškovi ostalog (režijskog) materijala manji su za 13.723 KM u odnosu na troškove u prethodnoj godini zbog povećanja otpisa HTZ opreme.

8. Troškovi goriva i energije

Troškovi goriva i energije u 2022. godine iznose 5.355.347 KM (u 2021. godini iznose od 4.047.746 KM) i povećani su za 1.307.601 KM u odnosu na prethodnu godinu. Povećanje se odnosi prvenstveno na povećanje troškova nafte za iznos od 978.786 KM i troškova električne energije za vuču lokomotiva za iznos od 78.836 KM.

Tokom 2022. godine došlo je do povećanja poslovne aktivnosti kao i značajnog poskupljenja energetika na svjetskom tržištu.

9. Troškovi plata, naknada plata i ostalih ličnih rashoda

Troškovi plata, naknada plata i ostalih ličnih rashoda	2022. u KM	2021. u KM
Troškovi neto zarada (neto plata i topli obrok)	18.376.714	18.475.629
Porez na zarade	879.209	998.711
Bruto iznos naknada, doprinos na zarade	12.801.768	12.272.234
Bruto iznos regresa	2.517.596	606.480
Bruto iznos TO	4.925.654	4.376.215
Bruto 8. marr	49.799	57.845
Troškovi bruto naknada Nadzornog odbora	49.710	49.604
Troškovi bruto naknada Odbora za reviziju i drugih odbora i komisija	40.253	38.950
Otpremnina za odlazak u penziju	241.632	293.606
Pomoć zaposlenim i porodicama zaposlenih	274.119	313.718
Otpremnina po sporazumu o prekidu radnog odnosa	146.943	310.080
Dnevnice u zemlji	162.162	97.240
Dnevnice u inostranstvu	23.098	11.104
Troškovi smještaja i ishrane na službenom putu	36.182	13.937
Troškovi prevoza na službenom putu	20.572	14.449
Naknade za korištenje vlastitog auta u službene svrhe	2.556	2.969
Naknade troškova prevoza u javnom saobraćaju	1.291.874	1.121.732
Naknade prevoza-kilometar	-	106.100
Ostale naknade troškova zaposlenim, poslodavcima i drugim fizičkim licima- neto naknada ugovora o djelu	13.728	35.952
Ukupno troškovi plata, naknada plata i ostali lični rashodi:	41.853.369	39.188.536

Troškovi plata, naknada plata i ostali lični rashodi u 2022. godini iznose 41.853.369 KM (u 2021. godini 39.188.536 KM) i u odnosu na prethodnu godinu veći su za 2.664.833 KM.

Troškovi neto zarada manji su u odnosu na 2021. godinu zbog toga što je smanjen broj radnika. Važno je napomenuti da je tokom 2022. godine u dva navrata došlo do povećanja najniže plate u Republici Srpskoj. Takođe je došlo do porasta toplog obroka. Pravilnikom o organizaciji i sistematizaciji radnih mјesta Željeznica RS a.d. Doboј broj: I-4. 22209/21 od 25.11.2021. godine koji su Željeznice RS usvojile u novembru 2021. godine došlo je do povećanja plata, a samim tim i osnova za obračun uvećanja zarada.

Promjenjena je stopa za obračun poreza sa 10% na 8%, pa je razlika na porezima manja u odnosu na 2021. godinu. Takođe je smanjen doprinos za zdravstveno osiguranje sa 12% na 10,2%.

Troškovi regresa za korištenje godišnjeg odmora su značajno povećani od isplate plate za jul 2022. godine, zaključno sa isplatom plate za decembar 2022. godine, a na osnovu Odluke o isplati

Željeznice Republike Srpske a.d. Doboj

Napomene uz finansijske izvještaje na 31. decembar 2022. godine

uvećanog regresa za korištenje godišnjeg odmora za 2022. godinu broj I-4.16086/22 od 15.08.2022. godine. Uvećani regres je isplaćivan u jednakim iznosima šest mjeseci (100 KM po radniku u neto iznosu), na koji su obračunati i isplaćeni porezi i doprinosi u skladu sa važećim propisima.

Dnevnice u zemlji su veće u odnosu na isti period prethodne godine iz razloga što je od 06.08.2021. godine Pravilnikom o službenom putovanju i prevozu zaposlenih broj: 13636/21 od 30.07.2021. godine izmijenjen način obračuna naknade za određen broj izvršnog osoblja.

10. Troškovi proizvodnih usluga

Troškovi proizvodnih usluga	2022. u KM	2021. u KM
Troškovi transportnih usluga	2.515.880	1.653.118
Troškovi usluga održavanja	1.063.626	912.386
Troškovi zakupa (RIV, RIC i OTK)	1.185.800	1.064.747
Troškovi reklame i propaganda	42.648	14.858
Troškovi ostalih usluga	65.465	74.910
Ukupno troškovi proizvodnih usluga:	4.873.419	3.720.019

- RIV- (trošak) najamnina za zadržavanje teretnih kola starih željezničkih uprava na prugama Željeznica Republike Srpske, a obračunava se i plaća po serijama i po satu. RIV- (prihod) najamnina za zadržavanje teretnih kola Željeznica Republike Srpske na prugama stranih željezničkih uprava.

- RIC-(trošak) najamnina za zadržavanje putničkih kola starih željezničkih uprava na prugama Željeznica Republike Srpske, a obračunava se i plaća po pređenom kilometru.

- RIC- (prihod) najamnina za zadržavanje putničkih kola Željeznica Republike Srpske na prugama stranih željezničkih uprava.

- OTK- trošak koji Željeznica Republike Srpske plaća stranim željezničkim upravama kada nije u mogućnosti da prihvate naša teretna kola sa graničnog prelaza na svoju prugu.

- OTK- prihod koji Željeznica Republike Srpske naplaćuje o stranim željezničkim upravama kada nisu u mogućnosti da prihvate naša teretna kola sa graničnog prelaza na svoju prugu.

U okviru troškova proizvodnih usluga ostvarenih u iznosu od 4.873.419 KM najznačajniji su troškovi ostalih transportnih usluga. Najvećim dijelom se odnose na obračun usluga vuče vozova i špeditorskih usluga, koji su fakturisani u iznosu od 2.232.834 KM.

Najveći dio troškova usluga održavanja čine troškovi investicionog održavanja lokomotiva, vagona i pružnih vozila u iznosu od 379.747 KM i veći su za 301.867 KM u odnosu na prethodnu godinu.

Troškovi zakupa ukupno iznose 1.185.800 KM, a najvećim dijelom se odnose na vremensko zadržavanje teretnih kola drugih željezničkih uprava na prugama Željeznica Republike Srpske (RIV i OTK). U navedenom iznosu je iskazana i procjena RIV-a Željeznica Federacije BiH i procjena RIV-a stranih željezničkih uprava za period X-XII/2022., jer dokumentacija za stvarni obračun kasni u prosjeku tri do pet mjeseci.

Troškovi reklame i propagande u 2022. godini iznose 42.648 KM i veći su u odnosu na 2021. godinu.

11. Troškovi amortizacije i rezervisanja

Troškovi amortizacije i rezervisanja	2022. u KM	2021. u KM
Troškovi amortizacije	17.365.708	17.335.491
Troškovi rezervisanja	11.624.794	11.300.887
Ukupno troškovi amortizacije i rezervisanja:	28.990.502	28.636.378

Troškove amortizacije u iznosu od 17.365.708 KM čine troškovi amortizacije objekata u iznosu 4.046.401 KM, troškovi amortizacije objekata koji imaju revalorizacione rezerve u iznosu 6.715.797 KM, troškovi amortizacije postrojenja i opreme u iznosu 6.486.700 KM, troškovi amortizacije postrojenja i opreme koji imaju revalorizacione rezerve u iznosu od 65.783 KM, troškovi amortizacije alata, inventara i kancelarijskog namještaja u iznosu od 33.031 KM i troškovi amortizacije investicionih nekretnina u iznosu od 15.996 KM. Troškovi amortizacije su, u odnosu na isti period prošle godine, smanjeni za 30.217 KM. Smanjenje amortizacije uzrokovano je istekom amortizacionog vijeka određenog broja osnovnih sredstava.

Troškovi rezervisanja iznose 11.624.793 KM i odnose se na rezervisane troškove za dospjele redovne kamate po inokreditima koje plaćaju Vlada RS u iznosu 486.612 KM, troškove za zatezne kamate za dospjela potraživanja po inokreditima koje plaćaju Vlada RS u iznosu od 10.913.270 KM, te rezervisane troškove za sporove pokrenute protiv Željeznica Republike Srpske u iznosu od 3.000 KM.

Troškovi rezervisanja su veći za 323.906 KM, prvenstveno zbog rezervisanja za opremnine u iznosu od 221.911 KM i povećanja troškova zateznih kamata na dospjela potraživanja po inokreditima koje plaćaju Vlada RS. Ukupan iznos od 11.399.682 KM rezervisanja za redovne i zatezne kamate po inokreditima koje plaćaju Vlada RS će biti isknjižen po završetku procesa restrukturiranja.

12. Nematerijalni troškovi

Nematerijalni troškovi	2022. u KM	2021. u KM
Troškovi ostalih usluga	1.169.899	988.593
Troškovi reprezentacije	60.020	42.281
Troškovi premija osiguranja	25.291	33.303
Troškovi platnog prometa	64.242	59.659
Troškovi članarina	159.060	157.967
Ostali nematerijalni troškovi	158.761	110.231
Ukupno nematerijalni troškovi:	1.637.273	1.392.024

Troškovi ostalih usluga u iznosu od 1.169.899 KM najvećim dijelom se odnose na usluge konsultanta „Deloitte Beograd“ vezane za restrukturiranje Željeznica Republike Srpske u iznosu od 719.426 KM i na troškove konsultantskih usluga u iznosu od 162.404 KM. Smanjenje troškova premija osiguranja najviše se odnosi na smanjenje troškova premija osiguranja nekretnina, postrojenja i opreme. Troškovi članarina se odnose na članarine u međunarodnim željezničkim udruženjima (FTE, UIC Union, CER, OBB i GCU), privrednim komorama i drugo. Ostali nematerijalni troškovi najvećim dijelom se odnose na carinske i druge takse u kojima je sadržana i komunalna i republička taksa na firmu.

Željeznice Republike Srpske a.d. Doboj
Napomene uz finansijske Izvještaje na 31. decembar 2022. godine

13. Troškovi poreza

Troškovi poreza	2022. u KM	2021. u KM
Porez na imovinu	87	70
Naknade za opšteteorična dejstva šuma	48.513	44.556
Naknade za prošvpožarnu zaštitu	20.044	18.082
Naknade za korištenje i zagadivanje vode	34.491	36.601
Naknade za uređenje građevinskog zemljišta	47.455	49.404
Komunalna i republička taksa	700	5.010
Ostali porezi	4.910	84.480
Ukupno troškovi poreza:	156.200	238.203

Naknada za uređenje građevinskog zemljišta u 2022. godini odnosi se na troškove komunalne naknade za uređenje građevinskog zemljišta po rješenjima za 2022. godinu i niža je u odnosu na prethodnu godinu za iznos od 1.949 KM. U odnosu na 2021.godinu, komunalna i republička taksa na firmu niža je za iznos od 4.310 KM. Ostali porezi koji terete troškove iznose 4.910 KM i najvećim dijelom se odnose na troškove PDV-a koje Željeznice RS plaćaju za besplatni prevoz, tj. jubilarni prevoz.

14. Troškovi doprinosa

Troškovi doprinosa	2022. u KM	2021. u KM
Troškovi doprinosa za beneficirani staž	414.318	385.917
Troškovi doprinosa za invalide	63.117	61.122
Ostali doprinosi	-	13.063
Doprinos za solidarnost na teret poslodavca	-	3.800
Ukupno troškovi doprinosa:	477.435	463.902

Troškovi doprinosa u iznosu od 477.435 KM se odnose na doprinose za rehabilitaciju invalida i doprinose za PIO zaposlenih čiji se rad računa sa uvećanim trajanjem (beneficirani radni staž).

15. Finansijski prihodi

Finansijski prihodi	2022. u KM	2021. u KM
Prihodi od kamata	237.609	93.898
Pozitivne kursne razlike	32	35
Ukupno finansijski prihodi:	237.641	93.933

Željeznice Republike Srpske a.d. Doboj

Napomene uz finansijske izvještaje na 31. decembar 2022. godine

Finansijski prihodi u 2022. godini iznose 237.641 KM (u 2021. godini iznose 93.933 KM) i najvećim dijelom se odnose na prihode od kamata. Najznačajnije povećanje finansijskih prihoda u iznosu od 177.119 KM, odnosi se na zatezne kamate po osnovu tužbe Željeznica Republike Srpske prema Fondu FZO za neblagovremeno plaćanje po rješenjima za naknadu plata za vrijeme privremene nesposobnosti za rad za period od 2016. godine do 2021. godine. Navedeno povećanje obuhvata i prihode po osnovu zateznih kamata od Arcelot Mittal u iznosu od 40.104 KM i prihode od kamata na oročena sredstva kod banaka u RS u iznosu od 12.282 KM.

16. Finansijski rashodi

Finansijski rashodi	2022. u KM	2021. u KM
Rashodi kamata	64.735	120.316
Negativne kursne razlike	1.557	841
Ukupno finansijski rashodi:	66.292	121.157

Finansijski rashodi u 2022. godini u iznosu od 66.292 KM (u 2021. godini u iznosu od 121.157 KM) smanjeni su za 55.581 KM u odnosu na prethodnu godinu. Smanjenje se najvećim dijelom odnosi na smanjenje kamata po osnovu Rješenja UIO i smanjenje uknjiženih zateznih kamata u zemlji. Pregled je dat u nastavku.

Rashodi kamata	2022. u KM	2021. u KM
Rashodi kamata po osnovu tužbi radnika	21.344	11.537
Rashodi kamata po kreditu Svjetske banke	32.159	25.944
Kamate po rješenju UIO	94	64.559
Zatezne kamate u zemlji	25	17.825
Kamate za neblagovremeno plaćene javne prihode	192	388
Rashodi kamata po sudskim sporovima	10.921	63
Ukupno rashodi kamata:	64.735	120.316

17. Ostali prihodi

Ostali prihodi	2022. u KM	2021. u KM
Dobici po osnovu prodeje materijala	8.385	170.741
Viškovi izuzimajući viškove zaliha učinaka	1.603.779	1.802.266
Naplaćena otpisana potraživanja	26.783	623.603
Prihodi od smanjenja obaveza, uklanjanja neiskorištenih rezervisanja i ostali nepomenuti prihodi	367.425	733.377
Ukupno ostali prihodi	2.006.372	3.329.987

Ostali prihodi u iznosu od 2.006.372 KM (2021. godine u iznosu od 3.329.987 KM) najvećim dijelom se odnose na uknjižene viškove nepokretnosti, postrojenja i opreme u iznosu od 1.603.799 KM i manji su za 1.323.616 KM u odnosu na prethodnu godinu.

18. Ostali rashodi i gubici

Ostali rashodi	2022. u KM	2021. u KM
Gubici po osnovu prodaje i rashodovanja nematerijalnih sredstava nekretnina, postrojenja i opreme	-	311.934
Manjčovi, izuzimajući manjčove zaliha učinaka	453.330	7.967
Rashodi po osnovu direktnog otpisa potraživanja od kupaca	51.445	98.086
Rashodovanje ne zalihamama materijala i robe, gubici od prestanka priznavanja sredstava uzetih u zakup i ostali rashodi	24.553	234.371
Ukupno ostali rashodi:	529.328	652.348

Ostale rashode uglavnom čine manjčovi utvrđeni prilikom popisa u iznosu od 331.133 KM, porez na dodatu vrijednost obračunat na manjčove u iznosu od 122.197 KM i rashodi po osnovu direktnog otpisa potraživanja od kupaca u iznosu od 51.445 KM. Isti su za iznos od 123.019 KM manji u odnosu na 2021. godinu. Smanjenje se najvećim dijelom odnosi na troškove sudskih sporova, postupaka po rješenju Poreske uprave i drugih sporova.

19. Prihodi od usklađivanja vrijednosti imovine

Prihodi od usklađivanja vrijednosti imovine	2022. u KM	2021. u KM
Dobici od umanjenja ranije priznatih kreditnih gubitaka uslijed obezvređenja potraživanja od kupaca	15.287	-
Prihodi od usklađivanja vrijednosti ostale imovine	-	42.791
Ukupno prihodi od usklađivanja vrijednosti imovine:	15.287	42.791

Saglasno MSFI -9, a na osnovu izvještaja konsultanta o procjeni očekivanih (budućih) gubitaka, koji je obuhvatio period 2021. godine, sa ispravke vrijednosti potraživanja od Željeznica Federacije BiH isknjižen je iznos od 15.287 KM na prihode od usklađivanja vrijednosti potraživanja od kupaca.

20. Prihodi po osnovu promjene računovodstvenih politika i ispravke grešaka iz ranijih godina

Prihodi po osnovu ispravke grešaka iz ranijih godina u iznosu od 3.957 KM odnose se na povrat otpremnine isplaćene u 2019. godini u visini od 3.492 KM, korekciju naknade plate za 10/21 i 12/21 te zakup zemljišta.

21. Rashodi po osnovu promjene računovodstvenih politika i ispravke grešaka iz ranijih godina

Rashodi po osnovu promjene računovodstvenih politika i ispravke grešaka iz ranijih godina	2022. u KM	2021. u KM
Rashodi po osnovu ispravke grešaka iz ranijih godina koji nisu materijalno značajni - prevoz i RIV	549	192.692
Rashodi po osnovu ispravke grešaka iz ranijih godina- ostalo	8.453	57.569
Ukupno rashodi po osnovu promjene računovodstvenih politika i ispravke grešaka iz ranijih godina:	9.002	250.261

Rashodi po osnovu ispravke grešaka iz ranijih godina u iznosu od 549 KM predstavljaju troškove špedicije za mjesec novembar 2021. godine, a odnose se na granično područje Brčko-Dren. U poređenju sa 2021. godinom, rashodi po osnovu ispravke grešaka iz ranijih godina manji su za iznos od 241.259 KM.

22. Porez na dobit

Tekući porez na dobit	2022. u KM	2021. u KM
Dobitak / (gubitak) prije oporezivanja	(19.445.807)	(17.787.950)
Korekcija za poreske svrhe	11.362.605	7.687.272
Poreski dobitak/(gubitak)	(8.083.201)	(10.100.678)
Preneseni poreski gubitak	-	-
Poreska osnovica	-	-
Ukupno tekući porez na dobit:	-	-

23. Zarada po akciji

Zarada po akciji	2022. u KM	2021. u KM
Dobitak/(gubitak) obračunskog perioda	(19.445.807)	(17.787.950)
Prosječani ponderisani broj akcija	50.000	50.000
Ukupno dobitak/(gubitak) po akciji:	(388,92)	(356,76)

24. Nekretnine, postrojenja i oprema

	Zemljište	Gradjevinski objekt	Pastrojenja i oprema	Ostale nekretnine, postrojenja i oprema	Avansi i nekronike, postrojenja i oprema u pripremi	Ukupno
NABAVNA VRIJEDNOST						
Stanje na dan 01.01.2021. godine	91.872.476	1.017.873.178	854.229.534	46.389	6.466.873	1.970.498.249
Nabavka	-	-	-	-	3.316.154	3.316.154
Višak po popisu	-	10.153.820	371.534	-	-	-
Marijak po popisu	-	-	(5.051.408)	-	-	10.525.354
Prenos salme	-	1.043.824	2.021.798	-	-	(5.051.408)
Rashodovanja i opisi	-	(35.695)	-	(3.054.345)	-	1.277
Zahvaaranje danih avansi	-	-	-	(313.890)	(349.785)	(349.785)
Stanje na dan 31.12.2021.01.01.2022. godine	91.872.476	1.029.034.927	851.581.458	46.389	(124.293)	(124.293)
Nabavka	-	-	311.579	-	6.200.289	1.978.825.548
Prekid zahvaaranja	-	2.881.200	-	-	2.134.110	2.445.691
Marijak po popisu	-	-	(308.031)	-	-	2.901.594
Prenos salma	-	-	(50.180)	-	-	(308.031)
Stanje na dan 31.12.2022. godine	91.872.476	1.032.986.762	853.069.463	46.783	(2.584.282)	(30.190)
ISPRAVKA VRIJEDNOSTI						
Stanje na dan 01.01.2021. godine	-	779.987.298	767.564.499	-	507.654	1.548.019.419
Amortizacija	-	10.870.125	6.372.538	-	74.405	17.317.058
Rashodovanja i opisi	-	8.351.554	371.534	-	-	8.723.088
Marijak po popisu	-	-	(5.049.267)	-	-	-5.049.267
Rashodovanja i opisi	-	(35.895)	-	-	-	-35.895
Stanje na dan 31.12.2021.01.01.2022. godine	-	799.143.050	769.249.304	-	682.059	1.668.974.413
Amortizacija	-	10.762.198	6.513.110	-	74.404	17.349.712
Višak po popisu	-	1.548.107	-	-	-	-
Marijak po popisu	-	-	(50.180)	-	-	1.548.107
Stanje na dan 31.12.2022. godine	-	811.453.355	775.712.234	-	-	-50.180
Sadašnja vrijednost na dan 31.12.2021. godine	91.872.476	229.891.877	82.332.154	46.389	656.463	1.587.822.052
Sadašnja vrijednost na dan 31.12.2022. godine	91.872.476	221.512.407	77.367.219	46.783	6.708.240	409.861.135
						395.392.568

Zeljeznica Republike Srpske a.d. Doboj

Napomene uz finansijske izvještaje na 31. decembar 2022. godine

Promjene na nabavnoj vrijednosti građevinskih objekata odnose se na:

- ugradnju stolarije u iznosu od 381.056 KM, sanaciju klizišta u iznosu od 227.503 KM, nabavku skretnica u vrijednosti od 308.293 KM te nabavku kolske vage u iznosu od 132.784 KM,
- uknjiženje viška utvrđenom prilikom popisa imovine (tunel Vidorija čija je nabavna vrijednost 2.881.200 KM, a sadašnja vrijednost 1.290.090 KM).

Na osnovu redovnog godišnjeg popisa imovine i obaveza sa stanjem na dan 31.12.2022. godine uknjižen je manjak osnovnih sredstava-opreme u organizacionom dijelu broj 80301-Ugostiteljstvo Banja Luka, čija procijenjena sadašnja vrijednost iznosi 12.989 KM. Na ovu vrijednost obračunat je trošak PDV-a u iznosu od 2.207 KM.

Redovnim godišnjim popisom utvrđen je manjak osnovnog sredstva-opreme (hlađeni pull) u Ugostiteljstvu RJ Prijedor, procijenjene sadašnje vrijednosti 1.759 KM, na koju je obračunat PDV u iznosu od 299 KM. Navedeno osnovno sredstvo je isknjiženo iz poslovnih knjiga Društva.

Na osnovu redovnog godišnjeg popisa sa stanjem na dan 31.12.2022. godine, izvršeno je uknjiženje osnovnog sredstva (parna lokomotiva ispred zgrade Uprave Društva-Eksponat), čija je sadašnja vrijednost 20.394 KM.

Nakon uknjiženja eksponata u vrijednosti 20.393,98 KM, sredstva kulture su povećana, te njihova ukupna vrijednost na dan 31.12.2022. godine iznosi 66.783 KM.

25. Investicione nekretnine

	Investicione nekretnine	Ukupno
NABAVNA VRIJEDNOST		
Stanje na dan 01.01.2021. godine	1.268.839	1.268.839
Nabavka	-	-
Stanje na dan 31.12.2021./01.01.2022. godine	1.268.839	1.268.839
Nabavka	-	-
Stanje na dan 31.12.2022. godine	1.268.839	1.268.839
ISPRAVKA VRIJEDNOSTI		
Stanje na dan 01.01.2021. godine	61.318	61.318
Amortizacija	15.995	15.995
Stanje na dan 31.12.2021./01.01.2022. godine	77.313	77.313
Amortizacija	15.996	15.996
Stanje na dan 31.12.2022. godine	93.309	93.309
Sadašnja vrijednost na dan 31.12.2021. godine	1.191.526	1.191.526
Sadašnja vrijednost na dan 31.12.2022. godine	1.175.530	1.175.530

Željeznice Republike Srpske a.d. Doboј
Napomene uz finansijske izvještaje na 31. decembar 2022. godine

26. Zalihe i dati avansi

Zalihe i dati avansi	31.12.2022. u KM	31.12.2021. u KM
Materijal za izradu učinaka u skladistu	13.754.454	13.837.606
Rezervni dijelovi u skladistu	20.872.741	20.361.276
Alat, inventar i HTZ oprema u skladistu	937.734	1.113.159
Alat, inventar i HTZ oprema u upotrebi	2.781.196	2.584.063
Materijal na obradi i doradi	33.092	33.092
<i>Ispravka vrijednosti zaliha materijala, rezervnih dijelova, alata i inventara, HTZ opreme</i>	(5.956.376)	(5.779.285)
Roba u skladistu	2.176	976
Dati avansi za zalihe i usluge	2.838.997	2.822.654
<i>Ispravka vrijednosti dатih avansa</i>	(2.804.647)	(2.804.647)
Ukupno zalihe i dati avansi:	32.439.369	32.168.904

Zalihe materijala i dati avansi na dan 31. decembra 2022. godine iskazane su u iznosu 32.439.369 KM (na dan 31. decembra 2021. godine 32.168.904 KM). Povećanje vrijednosti zaliha najvećim dijelom se odnosi na nabavku rezervnih dijelova.

Redovnim godišnjim popisom u organizacionom dijelu 52371-skladište OŠV Banja Luka, utvrđen je manjak materijala u iznosu od 112.831 KM i rezervnih dijelova u iznosu od 224.435 KM. U istom organizacionom dijelu utvrđen je i višak materijala u iznosu od 130.131 KM i višak rezervnih dijelova u iznosu od 120.162 KM.

Takođe je utvrđen manjak rezervnih dijelova u organizacionom dijelu 23171-Sekcija za OŠV Prijedor u iznosu od 2.045 KM i organizacionom dijelu 12271-Sekcija za STD Prijedor u iznosu od 4.940 KM. Na utvrđene manjkove obračunat je PDV.

Struktura dатih avansa	31.12.2022. u KM	31.12.2021. u KM
Avansi dobavljačma iz Republike Srpske	23.549	13.091
Avansi dobavljačma u inostranstvu	2.815.448	2.809.573
<i>Ispravka vrijednosti dатih avansa</i>	(2.804.647)	(2.804.647)
Ukupno zalihe i dati avansi:	34.350	18.017

Dati avansi na dan 31. decembra 2022. godine iskazni su u iznosu od 34.350 KM i veći su za iznos od 16.333 KM u odnosu na prethodnu godinu.

Dati avansi za zalihe najvećim dijelom se odnose na dati avans iz 2007. godine u iznosu od 2.804.647 KM Češkoj firmi „On Track“, prema Ugovoru od 13.04.2006. godine koji je raskinut 25.02.2011. godine. Pokrenut je postupak arbitraže pred Arbitražnim sudom u Pragu sa zahtjevom za povrat avansa, naknadu troškova po ugovoru i povrat imovine Željeznica RS AD Doboј. U junu 2012. godine proglašen je bankrot kompanije, a sud u Ostravi je pokrenuo stečajni postupak. Željeznice RS su predale zahtjev za povrat finansijskih sredstava i imovine. Carinska kancelarija u Olomoucu je odlukom od 09.09.2013. godine, lokomotivu 441-105 preuzeila kao zalog za neizmirenje carinskog duga kompanije „On Track“. Isti

Željeznice Republike Srpske a.d. Doboj

Napomene uz finansijske izvještaje na 31. decembar 2022. godine

carinski organ je odlukom br. 27400/2013-580000-11 od dana 24.05.2013. godine odlučio o prodaji električne lokomotive 441-105 zbog namirenja carinskog duga.

Pošto su Željeznice Republike Srpske dana 19.10.2016. godine uplatile iznos od 66.482 evra na ime carinskog duga i 334 evra za nastale kursne razlike, carinski organ za region Olomouca je 20.10.2016. godine donio odluku o poništenju održavanja licitacije. U 2018. godini Arbitražni sud iz Praga je zbog obustavljanja postupka izvršio povrat sredstava na račun Željeznica Republike Srpske u iznosu od 126.014 KM po osnovu uplaćene takse za arbitražni postupak i administrativnog paušala.

Dana 12.09.2018. godine sa PPD Transport, Zagreb zaključen je Ugovor o prevozu lokomotive 441-105 (broj protokola Društva 18632/18 od 13.09.2018. godine), na realaciji Olomuc-Zagreb Borongaj-Volinja.

Na osnovu pisменог dogovora o primopredaji lokomotive serije 441-105 između predstavnika Poslova operacija Društva i prevoznika PPD Transport, Zagreb, dana 28.09.2018. godine u stanici Volinja (Hrvatska) izvršen je pregled lokomotive i konstatovano da prevoznik PPD Zagreb nema tehničku dokumentaciju o prijemu lokomotive 441-105 od institucija Češke Republike, da je lokomotiva devastirana sa isjećenim svim visokonaponskim i niskonaponskim kablovima, sa oštećenim glavnim transformatorom. Zapisnik o činjeničnom stanju nisu željeli potpisati predstavnici PPD, Zagreb iz razloga što ni od koga nisu dobili nikakvu tehničku dokumentaciju za lokomotivu, te zbog svega prethodno navedenog nije došlo do primopredaje.

Željeznice Republike Srpske a.d. Daboj
Napomene uz finansijske izvještaje na 31. decembar 2022. godine

27. Kratkoročna potraživanja

Kratkoročna potraživanja	31.12.2022. u KM	31.12.2021. u KM
Kupci iz Republike Srpske	2.485.500	2.400.816
Kupci iz Federacije Bosne i Hercegovine	12.972.968	8.194.235
Kupci iz Brčko Distrikta BiH	40.330	57.294
Kupci iz inostranstva	1.420.155	2.166.115
Sumnjava i sporna potraživanja	(2.169.103)	(2.361.176)
<i>Ispravka vrijednosti potraživanja od kupaca iz RS</i>	(3)	-
<i>Ispravka vrijednosti potraživanja od kupaca iz RS-kreditni gubici</i>	(342.649)	(392.406)
<i>Ispravka vrijednosti potraživanja od kupaca Federacije BiH</i>	(29.758)	(31.372)
<i>Ispravka vrijednosti potraživanja od kupaca iz Brčko Distrikta BiH</i>	(1.055.893)	(1.679.125)
<i>Ispravka vrijednosti potraživanja od kupaca iz inostranstva</i>	999	-
Potraživanja od zaposlenih	29.584	26.898
Potraživanja od državnih organa i organizacija	6.131.936	1.840.519
Potraživanja za zateznu kamatu	219.220	-
Ostala kratkoročna potraživanja	28.049	23.356
Ukupno kratkoročna potraživanja:	19.731.335	10.245.154

Kratkoročna potraživanja na dan 31.decembra 2022. godine iznose od 19.731.335 KM i veća su za iznos od 9.486.181 KM u odnosu na prethodnu godinu.

Potraživanja od državnih organa i organizacija iskazana u iznosu od 6.131.936 KM najvećim dijelom se odnose na potraživanja po osnovu subvencije Vlade Republike Srpske (granta) za finansiranje željezničke infrastrukture i sufinansiranje putničkog saobraćaja u iznosu od 6.000.000 KM. Navedeni iznos odnosi se na potraživanje po osnovu subvencija Vlade Republike Srpske na datum bilansiranja. Od tog iznosa u januaru 2023.godine je naplaćeno 4.333.334 KM.

Potraživanja za zatezne kamate najvećim dijelom se odnose na kamate po osnovu tužbe Željeznica Republike Srpske prema Fondu zdravstvenog osiguranja Republike Srpske za neblagovremeno plaćanje po rješenjima za naknadu plata za vrijeme privremene nesposobnosti za rad za period od 2016. godine do 2021. godine.

Saglasno Izvještaju o obračunu ispravke vrijednosti finansijskih instrumenata (sredstava) po MSFI 9 – Finansijski instrumenti, sa stanjem na dan 31.12.2021. godine, koji je sačinjen od strane konsultanta Profi Nova iz Bijeljine, izvršeno je isknjižavanje zastarjelih potraživanja:

Konto - 2010 - kupci iz RS - transportni prihodi u ukupnom iznosu od 6.132,60 KM,

Konto - 2011- kupci iz RS - ostali prihodi u ukupnom iznosu od 25.226,20 KM,

Konto - 2031- kupci iz Brčko Distrikta - ostali prihodi u ukupnom iznosu od 2.973,96 KM,

Konto - 2012 – kupci iz RS – sumnjava i sporna potraživanja u ukupnom iznosu od 132.151,48 KM,

Konto - 2022 – kupci iz Federacije BiH – sumnjava i sporna potraživanja u ukupnom iznosu od 33.856, 99 KM,

Konto - 2040 – kupci u inostranstvu – transportni prihodi u ukupnom iznosu od 552.383, 75 KM,

Konto - 2041 – kupci u inostranstvu kontokorrent SŽU u ukupnom iznosu od 102.545,71 KM.

Željeznice Republike Srpske a.d. Doboj
Napomene uz finansijske izvještaje na 31. decembar 2022. godine

Navedenim Izvještajem je predloženo da se iz knjigovodstvenih evidencija iskazuje ona potraživanja koja su stanja od tri godine a za koja nema ovjeren IOS, kao i potraživanja kod kojih je završen sudski postupak.

Najznačajnija potraživanja od kupaca u zemlji predstavljena su u sljedećoj tabelli:

	31.12.2022. u KM
Arcelor Mittal d.o.o. Zenica	6.677.797
JP Željeznice Federacije BiH Sarajevo	5.916.579
Alumina d.o.o. Zvornik	346.256
Schenker d.o.o. Sarajevo	33.084

Pregled potraživanja od kupaca iz inostranstva sa najznačajnijim saldom dat je u sljedećoj tabeli:

	31.12.2022. u KM
Srbija Kargo a.d. Beograd	116.436
S Rail d.o.o. Subotica	45.799
Rail Cargo Austria AG	38.648
Rail Cargo Carrier Zagreb	26.026

28. Kratkoročni finansijski plasmani

Kratkoročni finansijski plasmani na dan 31. decembra 2022 godine iskazani su u iznosu od 12.500.000 KM (na dan 31. decembra 2021 godine iznosila su 0KM) i u potpunosti se odnose na kratkoročno oričene depozite.

29. Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Gotovina i gotovinski ekvivalenti	31.12.2022. u KM	31.12.2021. u KM
Poslovni račun - domaća valuta	15.844.952	27.852.716
Poslovni račun - strana valuta	690.194	141.940
Blagajna domaća valuta	22.814	25.674
Blagajna strana valuta	7.386	1.808
Ostala novčana sredstva	3.720	250
Ukupno gotovina i gotovinski ekvivalenti:	16.569.066	28.022.388

Gotovina i gotovinski ekvivalenti na dan 31. decembra 2022. godine iskazani su u iznosu od 16.569.066 KM i manji su odnosu na prethodnu godinu za iznos od 11.453.322 KM uslijed oričenja kratkoročnih depozita kod banaka u iznosu od 12.500.000 KM (veza napomena 28).

30. Kratkoročna razgraničenja

Kratkoročna razgraničenja	31.12.2022. u KM	31.12.2021. u KM
Obračunati prihodi po osnovu RIV-a i RIC-a	164.075	232.846
Obračunati prihodi tekucog perioda po osnovu vuče vozova	47.536	112.474
Rezervisanja-sudski sporovi	166.249	166.250
AVR – po avansnim fakturama	1.045	261
Obračun putničkog saobraćaja – gotovina	1.138	758
Ostala aktivna vremenska razgraničenja	346	208
Ukupno kratkoročna razgraničenja:	380.389	512.795

Obračunati prihodi po osnovu vuče vozova u iznosu od 47.536 KM se odnose na procjenu prihoda po osnovu vuče vozova u graničnom prometu za period od I-XII/2022. godine, jer se fakturisanje vrši tek nakon usaglašavanja sa stranim željezničkim upravama.

Obračunati prihodi po osnovu RIV-a u iznosu od 164.075 KM obuhvataju procjenu prihoda RIV-a od stranih željezničkih uprava (SŽU) i Željeznica Federacije BiH za XI i XII mjesec 2022. godine.

Rezervisanja po osnovu sudskih sporova u iznosu od 166.249 KM su uknjižena na osnovu procjene Sektora za pravne poslove i odnose se na rezervisane prihode po osnovu tužbi Željeznica Republike Srpske za izgubljenu dobit po osnovu bespravnog korištenja zemljišta od strane trećih lica.

31. Kapital

Kapital	31.12.2022. u KM	31.12.2021. u KM
Osnovni kapital	50.000	50.000
Revalorizacione rezerve	225.286.778	225.286.778
Gubitak ranjih godina	(109.764.699)	(91.976.749)
Gubitak lekuće godine	(19.445.807)	(17.787.950)
Ukupno kapital:	96.126.272	115.572.079

Osnovni kapital iskazan na dan 31. decembra 2022. godine iznosi 50.000 KM. Sastoji se od 50.000 redovnih akcija nominalne vrijednosti 1 KM po akciji. Akcije Društva kotiraju na Banjalučkoj berzi HOV pod oznakom ZERS-R-A. Po okončanju konverzije duga u kapital bit će povećan osnovni kapital i promijenjena vlasnička struktura.

Željeznice Republike Srpske a.d. Doboj

Napomene uz finansijske izvještaje na 31. decembar 2022. godine

Acionari Društva su dati u narednoj tabeli:

Osnovni kapital	Broj akcija na dan 31.12.2022	Učešće %
Akcijski fond RS a.d. Banja Luka	31.961	63,92
Penzijski rezervni fond Banja Luka	5.000	10,00
Fond za restituiciju RS a.d. Banja Luka	2.500	5,00
JP SPC 5 ZA RAČUN BEF FUND	535	1,07
Ostali akcionari	10.004	20,01
Ukupno osnovni kapital:	60.000	100

Revalorizacione rezerve	31.12.2022. u KM	31.12.2021. u KM
Revalorizacione rezerve po osnovu revalorizacije stalnih sredstava	138.671.946	138.671.946
Revalorizacione rezerve po osnovu preračuna finansijskih izvještaja	1.262.680	1.262.680
Revalorizacione rezerve - procjena zemljišta	85.003.582	85.003.582
Neidentifikovane revalorizacione rezerve	229.470	229.470
Ostale revalorizacione rezerve	119.100	119.100
Ukupno revalorizacione rezerve:	225.286.778	225.286.778

Željeznice Republike Srpske su do 2014. godine raspolagale podacima o revalorizacionim rezervama u rukopisu koje su koristile prilikom prodaje ili rashodovanja sredstava, odnosno prilikom prestanka priznavanja stalnih sredstava. U toku poplave u maju 2014. godine navedena dokumentacija je uništena tako da se nisu koristile revalorizacione rezerve do momenta kada je formirana nova analitička evidencija u 2016. godini.

32.Dugoročna rezervisanja

Na dan 31. decembar 2022. godine, Željeznice Republike Srpske su formirale rezervisanja za potencijalne gubitke koji mogu proisteći po osnovu negativnog ishoda sudske sporove koji se vode protiv Željeznice Republike Srpske i razgraničene prihode od primljenih donacija kako slijedi:

Dugoročna rezervisanja	31.12.2022. u KM	31.12.2021. u KM
Rezervisanja za otpremnine kod odlaska u penziju	1.859.347	1.637.436
Ostala rezervisanja	28.067.134	18.721.269
Ukupno dugoročna rezervisanja:	29.926.481	18.358.705

Rezervisanja za otpremnine u iznosu od 1.859.347 KM formirana su na bazi izvještaja nezavisnog aktuara na dan 31.decembra 2022. godine i ista su iskazana u iznosu sadašnje vrijednosti očekivanih budućih isplata zaposlenima prilikom odlaska u penziju.

Ostala dugoročna rezervisanja na dan 31.decembra 2022. godine u iznosu od 28.067.134 KM čine rezervisanja za sudske sporove od zaposlenih u iznosu od 3.108 KM, rezervisanja za obaveze prema ZBL Banja Luka po osnovu naknada za korištenje gradskog građevinskog zemljišta u iznosu od 1.292.733 KM, rezervisanje za vjerovatne troškove sudske sporove koji se vode protiv Željeznica Republike Srpske u iznosu od 731.565 KM i rezervisanja prema Vladi RS za redovne i zatezne kamate po inokreditima u iznosu od 26.039.728 KM.

Nakon 07.09.2020. godine redovne i zatezne kamate po osnovu inokredita koji su predmet konverzije, zaključno sa 31.12.2022 godine, iznose 26.039.728 KM. Nakon što konverzija duga u kapital bude okončana stiči će se uslov za iskorištenje ovih kamata, što će značiti ukidanje stvorene obaveze po osnovu rezervisanja.

33. Dugoročni krediti

Dugoročni krediti	31.12.2022. u KM	31.12.2021. u KM
Dugoročni krediti u zemlji	-	7.638
Dugoročni krediti u inostranstvu	75.044.015	81.981.530
Tekuće dospijeće dugoročnih krediti u zemlji	-	(7.638)
Tekuće dospijeće dugoročnih krediti u inostranstvu	(7.404.908)	(7.132.353)
Ukupno dugoročni krediti:	67.639.107	74.849.177

Dugoročni krediti u inostranstvu	31.12.2022. u KM	31.12.2021. u KM
Dugoročni kredit EIB 2 – kredit broj 23376	43.873.792	47.936.812
Dugoročni robni kredit Portugal	683.431	1.386.862
Dugoročni robni kredit Poljska	17.797.109	19.970.215
Dugoročni robni kredit Vlada Srbije	9.107.650	10.150.759
Iskorištena sredstva iz kredita Svjetske banke-Vlada RS	3.572.033	2.536.882
	75.044.015	81.981.530
Tekuće dospijeće		
Dugoročni kredit EIB 2 – kredit broj 23376	(3.495.259)	(3.222.705)
Dugoročni robni kredit Portugal	(683.431)	(683.431)
Dugoročni robni kredit Poljska	(2.173.106)	(2.173.106)
Dugoročni robni kredit Vlada Srbije	(1.043.112)	(1.043.111)
Ukupno tekuće dospijeće ino kredita (napomena 31)	(7.404.908)	(7.132.353)
Ukupno dugoročni krediti u inostranstvu:	67.639.107	74.849.177

Krediti odobreni od Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD) London i Evropske investicione banke (EIB) Luksemburg, potpisani tokom 2001. i 2005. godine, su u maksimalnom iznosu od 217.000.000 evra. Navedeni iznos se dijeli u odnosu 40% i 60% na Željeznice Republike Srpske a.d. Doboj i JP Željeznice FBH.

Krediti su odobreni s namjenom obnove i rekonstrukcije Željeznica Republike Srpske a.d. Doboj. Navedene obaveze po kreditima osigurane su garancijama Vlade RS, odnosno po kreditima od EIB-a i EBRD-a osiguranje uredne otplate predstavlja sva imovina koja se obnovi iz sredstava navedenih kredita. Povućena sredstva od kredita su iskorištena za izradu projektnе dokumentacije, rekonstrukciju i obnovu opreme i infrastrukture, te modernizaciju vozog parka.

Kredit Svjetske banke u iznosu od 8.500.000 miliona evra je namijenjen za plaćanje druge i treće komponente po Projektu restrukturiranja Željeznica Republike Srpske broj: IBRD 8808-BA (otpremnine, konsultanti, bankarske provizije i dr.) saglasno Ugovoru o prenosu sredstava zajma po Projektu zaključenom 30.08.2018. godine između Vlade Republike Srpske – Ministarstva finansija, Ministarstva saobraćaja i veza i Željeznica Republike Srpske. Rok otplate zajma je 32 godine. Iznos od 3.572.033 KM predstavlja iskorištena sredstva po ovom osnovu. Naime, Vlada RS je sklopila ugovor o kreditnom zaduženju sa Svjetskom bankom, namijenjenim za restrukturiranje Željeznica RS, gdje su od ukupnog iznosa kredita Svjetske banke 51.300.000 evra, Željeznice RS dužnik za 8.500.000 evra.

Željeznice Republike Srpske a.d. Doboj

Napomene uz finansijske izvještaje na 31. decembar 2022. godine

Kredit Republike Portugal odobren je 1. jula 2002. godine u iznosu od 3.900.000 evra za finansiranje nabavke novih teretnih vagona. Rok dospijeća je do 2023. godine.
 Sa Republikom Poljskom je 9. novembra 2010. godine zaključen ugovor o dugoročnom kreditu za nabavku teretnih vagona, transportnih sredstava i opreme za radionice za održavanje željezničkih vozila u iznosu od 19.999.651 evra. Rok dospijeća je do 2032. godine.
 Kredit Republike Srbije odobren je 2013. godine u iznosu 15.643.453 KM na rok od 15 godina s namjenom nabavke novih i podizanja nivoa tehničke ispravnosti postojećih voznih sredstava.
 Pomenuti krediti, osim kredita Svjetske banke, nakon završene konverzije u kapital biće isknjiženi iz poslovnih evidencija Društva.

34. Razgraničeni prihodi i primljene donacije

Razgraničeni prihodi i primljene donacije u iznosu od 4.161.531 KM su manji za iznos amortizacije doniranih sredstava, a prikazani su u narednoj tabeli.

Razgraničeni prihodi i primljene donacije	31.12.2022. u KM	31.12.2021. u KM
Razgraničeni prihodi - po osnovu poslova prihoda - stanovi	127.311	129.562
Razgraničeni prihodi po osnovu primljenih donacija - Tatravagonika Subotica ugovor br. 3896/14	4.605	8.762
Dugoročna rezervisanja donatorska sredstva EU grant EIB - IPA 2009	1.484.888	1.828.682
Probnica - uređaj za isplivanje kočnica Goša	32.322	40.789
Razgraničeni prihod po osnovu primljenih donacija - Eko-Euro tim Banja Luka - osnovna sredstva i inventar	6.465	13.620
Razgraničeni prihodi po osnovu primljene donacije - sušilica SK Trading d.o.o. Sarajevo	90	1.673
Razgraničeni prihodi po osnovu primljene donacije - Vlada RS željeznička stanica Banja Luka	463.860	477.139
Donacija Vlade pruga Dobrun - Višegrad	1.794.340	1.936.810
Donacija - Alpro Zagreb - osiguranje ZSP Tarevo	3.362	4.379
Donacija - Telecor - Zagreb	108.327	108.604
Donacija - Signaling Beograd	2.468	2.821
Razgraničeni prihodi - donacija PROJEKT BIRO	1.755	1.755
Donacija AZD Praha	42.620	54.161
Donacija Putni prelaz Ljeb	86.183	100.594
Donacija Alpro-Autostop	2.934	2.934
Ukupno razgraničeni prihodi i primljene donacije	4.161.531	4.712.265

Željeznice Republike Srpske a.d. Doboj
Napomene uz finansijske izvještaje na 31. decembar 2022. godine

35. Kratkoročne finansijske obaveze

Kratkoročne finansijske obaveze	31.12.2022. u KM	31.12.2021. u KM
Dio dugoročnih kredita koji dospijeva za plaćanje do jedne godine u zemlji (veza napomena broj 33)	-	7.638
Dio dugoročnih kredita koji dospijeva za plaćanje do jedne godine u inostranstvu (veza napomena broj 33)	7.404.908	7.132.353
Ostale kratkoročne finansijske obaveze	260.973.140	252.923.024
Ukupno kratkoročne finansijske obaveze:	268.378.048	260.063.015

Ostale kratkoročne finansijske obaveze	31.12.2022. u KM	31.12.2021. u KM
Glavnica	151.127.383	143.077.247
Redovna kamata	19.598.232	19.598.232
Zatezna kamata	88.315.578	88.315.577
Provizija-EBRD-2	1.931.968	1.931.968
Ukupno ostale kratkoročne finansijske obaveze:	260.973.141	252.923.024

Ostale kratkoročne finansijske obaveze na dan 31. decembra 2022. godine su iskazane obaveze prema Vladi Republike Srpske u iznosu od 260.973.141 KM nastale po osnovu izmirenja dospjelih obaveza po kreditima Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD), Evropske investicione banke (EIB), Vladi Portugala, Srbije i Poljske, a koje je Vlada RS izmirila u ime Željeznice Republike Srpske.
 U navedeni iznos pored glavnog duga prema Vladi RS uključena je redovna i zakonska zatezna kamata obračunata od Vlade RS sa 07.09.2020. godine i komisiona provizija po kreditu Svjetske banke.
 Nakon završene konverzije navedene obaveze po kreditima i prema Vladi RS neće teretiti bilanse Društva.

36. Obaveze iz poslovanja

Obaveze iz poslovanja	31.12.2022. u KM	31.12.2021. u KM
Primljeni avansi, depoziti i kaučije	141.598	202.815
Dobavljači iz Republike Srpske	2.226.267	1.537.783
Dobavljači iz Federacije BiH	5.859.927	1.988.335
Dobavljači iz Brčko Distrikta BiH	2.730	8.503
Dobavljači iz inostranstva	334.990	638.463
Ukupno obaveze iz poslovanja:	8.565.512	4.575.899

Pregled najznačajnijih obaveza prema dobavljačima u zemljama:

Obaveze iz poslovanja	31.12.2022. u KM
JP ŽFBH Sarajevo	5.526.713
STRONG d.o.o Pale	846.377
Grad Banja Luka	343.209
Tehnogroup BH	323.174
MH "ERS" a.d. Trebinje	312.552

Pregled najznačajnijih obaveza prema ino-dobavljačima:

Obaveze iz poslovanja	31.12.2022. u KM
BEOCONCEPT MINd.o.o. Beograd	164.683
MZ Transport A.D. Skopje	145.911
RMT GRUPA d.o.o. Zagreb	35.812
DRVOTEX d.o.o. Novi Pazar	30.345

37. Obaveze za plate i naknade plata

Obaveze za plate i naknade plata	31.12.2022. u KM	31.12.2021. u KM
Obaveze za plate i naknade plata	1.823.658	1.603.614
Obaveze za poreze na plate i naknade plata	84.590	61.341
Obaveze za doprinose na plate i naknade plata	846.197	970.112
Obaveze za ostala lična primanja	524.407	455.617
Obaveze za porez na lična primanja	46.823	-
Obaveze za doprinose na lična primanja	252.749	-
Ukupno obaveze za plate i naknade plata:	3.578.424	3.090.684

Željeznice Republike Srpske a.d. Doboj
Napomene uz finansijske izvještaje na 31. decembar 2022. godine

Obaveze za plate i naknade plata na dan 31. decembra 2022. godine u iznosu od 3.578.424 KM (na dan 31. decembra 2021. godine u iznosu 3.090.684 KM) odnose se na neisplaćenu neto platu, topli obrok i regres za mjesec decembar 2022. godine, te obračunate poreze i doprinose na iste.

38. Ostale obaveze

Ostale obaveze	31.12.2022. u KM	31.12.2021. u KM
Obaveze po osnovu kamata i rashoda finansiranja	5.125	15.377
Obaveze prema zaposlenim – dnevnicе	-	-
Obaveza prema zaposlenim – prevoz na posao	127.888	-
Obaveza prema članovima Upravnog, Nadzornog i Odbora za reviziju	4.541	4.039
Ostale obaveze	3.115	96
Ukupno ostale obaveze:	140.669	19.512

Obaveze po osnovu kamata i rashoda finansiranja u iznosu od 5.126 KM se odnose na kamate po osnovu tužbi radnika i manje su za 10.251 KM u odnosu na prethodnu godinu.

39. Porez na dodatu vrijednost

Porez na dodatu vrijednost na dan 31. decembra 2022 godine iskazan je u iznosu od 67.609 KM (na dan 31 decembra 2021 godine iznosio je 143.482 KM) i u najvećem iznosu se odnosi na obaveze za PDV po osnovu razlike između obračunatog i akontativnog PDV-a.

40. Obaveze za ostale poreze, doprinose i druge dažbine

Ostali porezi, doprinosi i druge dažbine	31.12.2022. u KM	31.12.2021. u KM
Obaveze sa šume, vode i protivpožarnu naknadu i komunalnu naknadu	47.247	36.828
Obaveze za doprinos za invalide	5.290	4.857
Obaveze za beneficirani staž	35.606	30.204
Obaveze za porez na naknade i druga lična primanja	679	449
Obaveze za doprinose na naknade članovima Upravnog, ND i Odbora za reviziju	2.345	2.191
Obaveze za ostale poreze, doprinose i druge dažbine	5.920	-
Ukupno obaveze za poreze, doprinose i druge dažbine:	97.087	80.790

41. Kratkoročna razgraničenja

Kratkoročna razgraničenja	31.12.2022. u KM	31.12.2021. u KM
Unaprijed obračunati troškovi (komunalna naknada, obračunati troškovi po osnovu RIV-a i RIC-a)	365.431	416.541
Razgraničeni prihodi po osnovu potraživanja za kamate-Alumina d.o.o	160	160
Obaveze za salda staničnih blagajni – obrasci	13.801	12.224
Ulaganje Vlade RS projekat Željeznice BiH II	-	350.000
Ostala kratkoročna razgraničenja po avansnim računima ulaznim	3.528	3.527
Kratkoročna rezervisanja po kamataima za inc kredite-internih obračuna	118.080	130.829
Ukupno kratkoročna razgraničenja:	501.000	913.281

Unaprijed obračunati troškovi u iznosu od 365.431 KM uglavnom se odnose na procjenu troškova RIV-a stranih željezničkih uprava i Željeznica Federacije BiH za period od X-XII/2022 u iznosu 287.075 KM i procjenu troškova po osnovu vuče vozova u graničnom prometu za period I-XII/2022 u iznosu od 78.356 KM.

42. Vanbilansna evidencija

Shodno zakonskim odredbama (Pravilnik o sadržini i formi obrazaca finansijskih izvještaja za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike- Službeni glasnik RS broj 63/16), Društvo je u svojim finansijskim izvještajima iskazalo vanbilansnu aktivi i pasivi. Stavke iskazane u okviru vanbilansne aktive i vanbilansne pasive, a koje su prikazane u narednoj tabelli, ne predstavljaju sredstva ni obaveze Društva već privremeno služe u kontekstu informativne uloge korisnika finansijskih izvještaja.

Vanbilansna evidencija	31.12.2022. u KM	31.12.2021. u KM
Kredit EBRD (odobrena, povučena i neiskorištena sredstva)	21	21
Kredit SB- Vlada RS 16.624.555 (nepovučena sredstva)	11.599.598	11.599.598
Primljene garancije	1.666.458	1.620.145
Ostala aktiva - materijal SFOR-a	17.309	19.200
Stanovi i stambene zgrade – neotkupljeni	2.703.341	2.703.341
Ostala aktiva - aktiva materijal SFOR	3.314	3.314
Ukupno vanbilansna evidencija:	15.990.041	15.945.619

Vanbilansna evidencija je u odnosu na stanje 31.decembra 2021. godine, povećana za 44.422 KM. Povećanje se uglavnom odnosi na primljene garancije.

Vrijednost primljenih garancija u iznosu od 1.666.458 KM se odnosi na ukrnjenje novih garancija u vrijednosti od 1.722.750 KM i iskrnjenje garancija u vrijednosti od 1.676.437 KM.

Stanje na kreditu Svjetske banke u iznosu od 11.599.598 KM predstavlja nepovučena sredstva navedenog kredita.

Na stanju kredita EBRD je kao neiskorišten ostao iznos od 21 KM.

Na kontu Stanovi i stambene zgrade u iznosu od 2.703.341 KM evidentirani su neotkupljeni stanovi.

43. Transakcije sa povezanim licima

U okviru svojih redovnih poslovnih aktivnosti Društvo obavlja transakcije sa povezanim licima.

U toku 2022. i 2021. godine obavljene su slijedeće transakcije sa povezanim licima:

Bilans uspjeha	31.12.2022. u KM	31.12.2021. u KM
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi		
Troškovi bruto zarada i naknada Uprave	165.143	165.719
Troškovi bruto naknada Nadzornog odbora	49.709	49.604
Troškovi bruto naknada Odbora za reviziju i Internog revizora	40.252	38.950
Ukupno:	255.104	254.273

44. Upravljanje finansijskim rizicima

Ciljevi upravljanja finansijskim rizicima

Poslovanje Društva je izloženo različitim finansijskim rizicima: tržišnom riziku, kreditnom riziku i riziku likvidnosti. Upravljanje rizicima je umjereno na minimiziranje potencijalnih negativnih uticaja na finansijsko stanje i poslovanje Društva u situaciji nepredvidivosti finansijskih tržišta.

Društvo ne koristi nikakve finansijske instrumente zaštite od efekata finansijskih rizika na poslovanje iz razloga što takvi instrumenti nisu u širokoj upotrebi, niti postoji organizovano tržište takvih instrumenata u Republici Srbiji.

Tržišni rizik

a) Rizik od promjene kursa stranih valuta

Iako dio svojih transakcija Društvo obavlja u stranim valutama menadžment Društva smatra da Društvo nije značajno izloženo riziku od promjene kursa stranih valuta prilikom poslovanja u zemlji i inostranstvu, jer uglavnom obavljaju svoje poslovne transakcije u lokalnoj valuti (konvertibilna marka), kao i u EUR za koji je Konvertibilna marka vezana fiksnim valutnim kursom (1 EUR=1,95583 Konvertibilne marke)

b) Rizik od promjene kursa kamatnih stopa

Društvo je izloženo raznim rizicima koji kroz efekte promjena visine tržišnih kamatnih stopa, djeluju na finansijski položaj i tokove gotovine. S obzirom da Društvo nema značajnu kamatonosnu imovinu, prihodi Društva su u značajnijom mjeri nezavisni od promjene tržišnih kamatnih stopa.

Rizik Društva od promjena kamatnih stopa proističe prevenstveno iz obaveza po osnovu primjenjениh dugoročnih kredita od dobavljača. Krediti primljeni po promjenjivim kamatnim stopama izlažu Društvo riziku promjene fer vrijednosti kamatnih stopa.

Tokom 2021. godine, najveći dio obaveza po kreditima bio je sa varijabilnom kamatnom stopom, koja je vezana za EURIBOR.

Zeljeznice Republike Srbije a.d. Doboj
Napomena uz finansijske izvještaje na 31. decembar 2022. godine

Kamatni rizik

Društvo je izloženo riziku promjene kamatnih stopa na sredstvima i obavezama kod kojih je kamatna stopa varijabilna. Ovaj rizik zavisi od finansijskog tržišta i Društvo nema na raspolaganju instrumente kojima bi ublažilo njegov uticaj.

Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti je rizik da će Društvo biti suočeno sa poteškoćama u izmirivanju svojih finansijskih obaveza. Društvo upravlja svojom likvidnošću sa ciljem, da koliko je to moguće, osigura da izvori finansiranja budu raspoloživi za izmirenje obaveza u trenutku dospijeća.

Kreditni rizik

Kreditni rizik je rizik finansijskog gubitka za Društvo ako ugovorna strana u finansijskom instrumentu ne ispuni svoje ugovorene obaveze. Kreditni rizik prevashodno proističe po osnovu potraživanja iz poslovanja. Izloženost Društva kreditnom riziku po osnovu potraživanja iz poslovanja zavisi najviše od individualnih karakteristika svakog pojedinačnog kupca.

Upravljanje rizikom kapitala

Cilj upravljanja kapitalom je da Društvo zadrži sposobnost da nastavi sa svojim poslovanjem u neograničenom periodu u predviđljivoj budućnosti, kako bi sačuvalo optimalnu strukturu kapitala sa ciljem da smanji troškove.

Društvo prati kapital kroz pokazatelj zaduženosti, koji se izračunava kao odnos neto zaduženosti i ukupnog kapitala. Neto zaduženost se obračunava tako što se ukupne finansijske obaveze, kratkoročne i dugoročne, umanjuje za gotovinu i gotovinske ekvivalentne.

Upravljanje rizikom kapitala	31.12.2022. u KM	31.12.2021. u KM
Ukupne zaduženosti	336.017.155	334.912.192
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	(16.569.066)	(28.022.388)
Neto zaduženost	319.448.089	306.889.804
Kapital	96.126.272	115.572.079
Ukupan kapital	415.574.361	422.461.883
Pokazatelj zaduženosti	76,87%	72,64%

45. Potencijalne obaveze

Društvo je uključeno u veći broj sporova koji proističu iz svakodnevnog poslovanja i odnose se na komercijalna i ugovorna pitanja, kao i pitanja koja proističu iz radnih odnosa. Društvo procjenjuje vjerovatnoču negativnih ishoda ovih pitanja, kao i iznose vjerovatnih ili razumnih procjena gubitaka. Rezervisanje za sudske sporove se formira kada je vjerovatno da postoji obaveza čiji se iznos može pouzdano procijeniti pažljivom analizom. Potrebno rezervisanje se može promijeniti u budućnosti zbog novih događaja ili dobijanja novih informacija.

Na dan 31.12.2022. godine Društvo se javlja kao tužena strana u 121 sudskom sporu.

Od ukupnog broja, na potencijalne obaveze odnosi se 21 privredni spor u vrijednosti od 3.914.067 KM, 92 radna spora u vrijednosti od 866.982 KM i 8 stambenih sporova u vrijednosti od 44.900 KM.

Pored potencijalne obaveze u okviru ostalih sporova vode se i tri sudska spora koje je Društvo izmirilo u prethodnom periodu u ukupnom iznosu od 726.936 KM, koji predstavljaju potencijalnu imovinu Društva.

46. Događaji nakon datuma izvještavanja

U narednom periodu očekuje se završetak aktivnosti vezanih za procjenu imovine Društva u skladu sa MRS-16, kao i evidentiranje efekata iste u poslovnim evidencijama Društva.

Osim gore navedenog do dana objavljivanja ovih finansijskih izvještaja nisu nastali događaji nakon datuma bilansa stanja koji bi zahtjevali korekciju ili dodatna objelodanjivanja u priloženim finansijskim izvještajima, kako se to zahtjeva prema odredbama IAS 10 "Događaji nakon dana bilanca".

47. Usaglašavanje potraživanja i obaveza

Društvo je izvršilo usaglašavanje svojih potraživanja i obaveza sa stanjem na dan 31. decembra 2022. godine. U postupku usaglašavanja sa poslovnim partnerima, utvrđena su materijalno značajna neusaglašena potraživanja i obaveze. Neusaglašena potraživanja se u najvećoj mjeri odnose na potraživanja koja je Društvo obezvrijedilo u ranijem periodu i koja se vode kao sumnjičiva i sporna potraživanja.

Odgovorno lice

